

Inhoudsopgave

1	Profiel	3
2	Persoons- en adresgegevens ultimo 2007	4
3	Kerncijfers	5
4	Verslag van het Bestuur	6
4.1	Gang van zaken in 2007	6
4.2	Organisatie in 2007	8
4.3	Financiële positie	10
4.4	Pensioenen	11
4.5	Beleggingen	14
4.6	Risico management	20
4.7	Blik vooruit 2008	24
4.8	Bericht van College van Toezicht	25
4.9	Bericht van College van Belanghebbenden	25
4.10	Personalia	26
5	Jaarrekening	27
5.1	Geconsolideerde balans per 31 december	27
5.2	Geconsolideerde baten en lasten	28
5.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht	29
5.4	Grondslagen voor de waardering	30
5.5	Toelichting op de balans	32
5.6	Toelichting op de baten en lasten	39
5.7	Bestemming saldo van baten en lasten	41
5.8	Beloning bestuurders	41
5.9	Actuariële toelichting	42
6	Overige gegevens	48
6.1	Accountantsverklaring	48
6.2	Actuariële verklaring	49
7	Begrippenlijst	50
8	Summary in English	52
8.1	Profile	52
8.2	Report by the Board of Directors	52
8.3	Key figures	55

1 Profiel

Stichting Pensioenfonds DSM Nederland (PDN) is het pensioenfonds van DSM in Nederland. Aan PDN is door DSM de uitvoering opgedragen van de (pre-)pensioenregelingen voor de werknemers, gewezen werknemers en hun nagelaten betrekkingen van DSM Limburg BV, DSM Gist Services BV, DSM Resins BV, DSM NeoResins BV, DSM Engineering Plastics Emmen BV, DSM Pharma Chemicals Venlo BV, DSM Special Products BV, DSM Biologics Company BV en DSM Executive Services BV. Tevens verzorgt PDN de pensioenen van (gewezen) werknemers van voormalige DSM-onderdelen, waarvan na verkoop of ontmanteling de pensioenregeling voor de actieve deelnemers elders werd ondergebracht. In totaal betreft het 40 verschillende pensioenreglementen en circa 41.500 verzekerden.

Op 1 januari 2007 heeft er een juridische fusie plaatsgevonden tussen Stichting Pensioenfonds DSM-Chemie (PDC) en Stichting Pensioenfonds Gist-Brocades (PGB) door het overnemen van alle bezittingen en schulden van PGB door PDC. Per dezelfde datum is de naam van PDC gewijzigd in PDN.

In verband met de inzichtelijkheid en vergelijkbaarheid zijn voor de historische cijfers van 2006 en eerdere jaren de geconsolideerde cijfers van PDC en PGB opgenomen.

PDN heeft alle uitvoeringsactiviteiten (pensioenbeheer, vermogensbeheer, financiële administratie, communicatie en bestuursondersteuning) uitbesteed aan DSM Pension Services BV (DPS).

Statutaire doelstelling

PDN heeft ten doel, overeenkomstig vastgestelde reglementen, te voorzien in de verzekering van pensioen en daarmee vergelijkbare periodieke uitkeringen van de werknemers en gewezen werknemers en hun nagelaten betrekkingen verbonden aan DSM NV en daarmee verbonden ondernemingen die de uitvoering van de pensioenregeling aan PDN hebben opgedragen.

Mission Statement

- PDN is het pensioenfonds voor DSM in Nederland.
- Doelstelling van PDN is te zorgen dat de door de werkgever met zijn medewerkers overeengekomen pensioenen betaald kunnen worden.
- Ambitie van PDN is om pensioenaanspraken welvaartsvast te houden en de pensioenuitkeringen aan te passen aan de prijsontwikkeling.
- PDN streeft ernaar om dit doel te bereiken met waar mogelijk lage en stabiele premies.
- PDN wil zijn doelen bereiken door een verantwoord beheer van de risico's, een transparant beleid, een heldere en begrijpelijke communicatie met zijn belanghebbenden en met een open oog voor maatschappelijk gangbare normen en waarden.

2 Persoons- en adresgegevens ultimo 2007

Bestuur PDN

Benoemd door de werkgever

Leden

Dhr. F.J.A.M. Pistorius RA (vrz)
Dhr. Drs. M.A.P.M. Aertsen
Dhr. Ir. R.M.A. van den Akker
Mw. Drs. M.E.J. Caubo
Dhr. Drs. L.R.M. Radix
Dhr. Ir. J.M.H. Op Heij RC
Vacature
Dhr. Drs. R.J.M. Zwiers

Plaatsvervangende leden

Dhr. J.P.M. Meyer
Mw. Mr. I.N. von der Ahé
Dhr. J.W. Menkveld
Vacature
Mw. Drs. E. van de Wiel
Dhr. Mr. F.J.C.M. de Kok
Dhr. Mr. G.J.H.M. Wagemans
Dhr. Ir. B.J. Schram

Benoemd door de ondernemingsraden

Dhr. J.F. van Engelen (plv. vrz)
Dhr. G.P. van den Anker
Dhr. H.J.M. van den Boorn
Dhr. J.L. Heutmekers
Dhr. H. Noppers
Dhr. F.J. van der Sluijs
Dhr. Mr. M.M.G. Ubachs
Dhr. M.A. Waltmans

Dhr. A.M.J. de Boer
Dhr. H. Verbrugge
Dhr. E.C.A.C. Gryson
Mw. A.C.F.G. Habets
Vacature
Dhr. R. Cohen
Dhr. Ir. M. Drijdijk
Dhr. A.P.M. Appel

Beleggingsadviescommissie

Externe leden

Dhr. Drs. R. Clement
Dhr. Prof. Dr. P.J.W. Duffhues
Dhr. Prof. Drs. J. Weitenberg

Bestuursleden

Dhr. Ir. J.M.H. Op Heij RC
Dhr. Mr. M.M.G. Ubachs
Dhr. J.F. van Engelen
Dhr. F.J.A.M. Pistorius RA (vrz)

Algemeen

Certificerend Actuaris

Watson Wyatt

Accountant

Ernst & Young Accountants

Directeur DPS

Dhr. Drs. W.N.C. Beckers

Adviserend actuaris

Dhr. Drs. P. Kandhai AAG

Manager Bestuursondersteuning

Mw. Mr. H.A.M. Hoepertz

Manager Operations & IT

Dhr. Drs. Ing. D.A. Brand

Controller

Dhr. W.N.M.J. Bours QC QT

Beleggingsteam

Dhr. Drs. E. Gillissen RBA
Dhr. G.H.C. van Neer RBA

Bezoekadres

Het Overloon 1, 6411 TE Heerlen

Postadres

Postbus 6500, 6401 JH Heerlen

Telefoon

045 - 5782877 of 045 - 5782577

Telefax

045 - 5782772

Internet

www.PDNpensioen.nl

E-mail

info.PDN@dsm.com

3 Kerncijfers

(in EUR mln, tenzij anders aangegeven)

	2007	2006	2005	2004	2003
Pensioenen					
Deelnemers (aantallen)					
Actieve deelnemers pensioenregelingen	8.510	8.101	8.719	10.933	12.377
Actieve deelnemers prepensioenregelingen	450	517	754	7.581	7.951
Deelnemers beschikbare premieregeling	7.405	7.337	5.591	-	-
Deelnemers vrijwillig pensioensparen	287	242	-	-	-
Gepensioneerden	14.586	14.485	14.407	14.331	14.759
Arbeidsongeschikten	514	542	597	694	729
Slapers	9.795	10.098	11.695	11.984	11.742
Totaal aantal deelnemers	41.547	41.322	41.763	45.523	47.558
Premies en Uitkeringen					
Premies	124	92	70	116	127
Uitkeringen	210	200	177	172	163
Beleggingen					
Belegd vermogen					
Aandelen	1.918	2.112	2.144	1.839	1.800
Vastrentende Waarden	1.944	1.754	1.770	1.886	1.917
Onroerend Goed	196	298	266	282	300
Absolute Return	488	397	266	252	188
Inflation-linked bonds	651	660	672	562	218
Overige beleggingen	30	-28	-29	24	30
Liquiditeiten	33	124	99	3	28
Totaal belegd vermogen	5.260	5.317	5.188	4.848	4.481
Beleggingsrendement (%)					
Portefeuille	1,5%	5,4%	15,6%	10,5%	11,8%
Benchmark	1,3%	5,8%	14,9%	9,2%	8,1%
Beleggingsresultaten					
Direct	142	142	137	145	139
Indirect	-57	140	561	314	334
Financiële positie					
Pensioenfondsvermogen	5.231	5.200	5.043	4.792	4.412
Pensioenfondsverplichtingen	3.585	3.685	3.669	3.635	3.593
waarvan:					
Beschikbare premie	262	234	180	-	-
Vrijwillig pensioensparen	3	1	-	-	-
VUT voorziening	18	23	30	36	41
Pensioenfondsreserve	1.646	1.515	1.374	1.157	819
Dekkingsgraad (%)					
PDN (voorheen PDC)	150%	147%	142%	136%	126%
PGB	-	133%	129%	120%	116%
Gehanteerde rekenrente PDN (voorheen PDC)	4,8%	4,2%	3,7%	4,0%	4,0%

Bij het berekenen van de dekkingsgraad worden de BPR en VPS regeling buiten beschouwing gelaten.

4 Verslag van het Bestuur

4.1 Gang van zaken in 2007

Positie van het fonds

In 2007 steeg de dekkingsgraad van het fonds van 147% naar 150%. Een hoge dekkingsgraad vormt een solide basis voor de toekomst. De gestegen marktrente heeft een belangrijke bijdrage geleverd in de stijging van de dekkingsgraad.

Het beleggingsrendement bedroeg afgelopen jaar 1,5%, een outperformance van 0,2% ten opzichte van de door het fonds vastgestelde benchmark. Het fonds ziet haar pensioenregelingen en vermogensbeheer op een kwalitatief hoog niveau uitgevoerd worden door de uitvoeringsorganisatie DPS.

Fusie van PDC PGB

Per 1 januari 2007 heeft PDC door middel van een juridische fusie alle activa en alle schulden en verplichtingen overgenomen van PGB. Dit pensioenfonds voerde de pensioenregeling uit van DSM Gist Services BV. Tegelijkertijd heeft PDC zijn naam gewijzigd in PDN. De fusie tussen PDC en PGB is zodanig gerealiseerd dat de dekkingsgraad van PDC (PDN) in stand is gebleven.

Goed Pensioenfondsbestuur

Naar aanleiding van de door de Stichting van de Arbeid vastgestelde Principes Goed Pensioenfondsbestuur is medio 2006 gestart met het ontwerpen van een governance structuur voor PDN die past bij de doelstellingen van het fonds en die voldoet aan de Principes Goed Pensioenfondsbestuur. In april 2007 heeft het Bestuur de nieuwe governance structuur van het fonds vastgesteld.

De volgende besluiten zijn in dit kader door het Bestuur genomen:

- het Bestuur van het fonds wordt teruggebracht van achttien naar zestien leden en er worden geen plaatsvervangende bestuursleden benoemd. Van de zestien leden worden acht leden voorgedragen door DSM Nederland BV, vier leden door de Centrale Ondernemingsraad DSM Nederland BV en vier leden worden gekozen uit en door de pensioengerechtigden;
- instelling van een afzonderlijk orgaan voor intern toezicht, bestaande uit drie van het fonds onafhankelijke deskundigen (College van Toezicht);
- instelling van een verantwoordingsorgaan (College van Belanghebbenden), bestaande uit negen leden. Van deze negen leden worden er drie aangewezen door DSM Nederland BV, drie door de Centrale Ondernemingsraad van DSM Nederland BV en drie leden worden gekozen uit en door de pensioengerechtigden.

In mei 2007 is gestart met de uitvoering van deze besluiten. Hiertoe zijn in juni 2007 de statuten van het fonds aangepast en is een Reglement bestuurlijk raamwerk, een bestuursprofiel en een Verkiezingsreglement vastgesteld. In september 2007 is vervolgens een Regeling Klachten en Geschillen vastgesteld en het Deskundigheds- en Opleidingsplan aangepast.

In juli 2007 zijn de voorbereidingen gestart voor de verkiezing van vertegenwoordigers van pensioengerechtigden in het Bestuur en het College van Belanghebbenden. Het College van Belanghebbenden is in november 2007 geïnstalleerd en heeft in december een positief advies uitgebracht over de vorm, inrichting en samenstelling van het intern toezicht. Vervolgens zijn de leden van het College van Toezicht per 1 januari 2008 door het Bestuur benoemd.

Collectieve waardeoverdrachten

In 2007 is de collectieve waardeoverdracht gerealiseerd van de pensioenaanspraken van de medewerkers van DSM NeoResins BV door Stichting Pensioenfonds Avecia Nederland (SPAN) aan PDN. Verder heeft PDN de collectieve waardeoverdracht van de per 31 december 2005 opgebouwde pensioenaanspraken van de medewerkers van DSM Bakery Ingredients in 2007 gerealiseerd. De waardeoverdracht vond plaats aan het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen.

Communicatiebeleid 2007-2010

Het fonds heeft haar visie en doelstellingen met betrekking tot communicatie met de belanghebbenden van het fonds neergelegd in een Communicatiebeleidsplan. Dit plan wordt elke drie jaar getoetst aan de behoeften van de belanghebbenden, de ontwikkelingen en de nieuwste inzichten op communicatiegebied. Mede op basis van de uitkomsten van het in 2006 onder de belanghebbenden gehouden tevredenheidsonderzoek en de nieuwe communicatie verplichtingen uit de Pensioenwet heeft het Bestuur voor de jaren 2007-2010 een nieuw communicatiebeleidsplan opgesteld.

Pensioenwet: pensioenreglementen en uitvoeringsovereenkomst

De Pensioenwet is van groot belang voor de inhoud van de pensioenregeling en, vooral vanwege het financiële toetsingskader, voor de inhoud van de financieringsafspraken. Die inhoudelijke invloed van de Pensioenwet was door het fonds en door sociale partners al betrokken bij de afspraken over de wijzigingen in reglementen en financiering die per 1 januari 2006 zijn doorgevoerd.

De Pensioenwet stelt echter ook diverse eisen met een meer formeel karakter. In het verslagjaar is door het Bestuur daarom vooral veel aandacht besteed aan de aanpassing van de (pre)pensioenreglementen aan die eisen en aan het tot stand brengen van een uitvoeringsovereenkomst. Laatstbedoelde overeenkomst is overigens nagenoeg volledig gebaseerd op reeds bestaande afspraken, o.a. met betrekking tot de betaling van bijdragen, het toeslagenbeleid, procedures voor wijziging van het pensioenreglement.

In haar decembervergadering stelde het Bestuur die reglementswijzigingen vast en nam het een besluit over de met de werkgever af te sluiten uitvoeringsovereenkomst. Daarmee voldoet het fonds met ingang van 1 januari 2008 aan de eisen die de Pensioenwet stelt.

Afkoop kleine aanspraken

De Pensioenwet impliceert ook enkele ingrijpende wijzigingen op het terrein van afkoop van pensioenrechten. De wet biedt de mogelijkheid om kleine pensioenaanspraken onder voorwaarden af te kopen, vanaf het moment 2 jaar na de beëindiging van de deelneming.

Het bestuur besloot, uit het oogpunt van beperking van administratieve lasten, van de nieuwe mogelijkheden die de Pensioenwet op dit punt vanaf 2008 biedt, gebruik te gaan maken en paste hiertoe het pensioenreglement aan.

Bovendien besloot het Bestuur in deze context ook gebruik te gaan maken van de mogelijkheden die wettelijk worden geboden in die situaties waar de deelneming reeds vóór 1 januari 2008 is beëindigd. Het Bestuur besloot dat in de loop van 2008 alle personen met uitgestelde aanspraken die lager zijn dan de bij wet vastgestelde grenswaarde door de uitvoeringsorganisatie zullen worden benaderd met het verzoek om medewerking te verlenen aan afkoop van hun aanspraken. Circa 30% van de personen met uitgestelde aanspraken voldoet in beginsel aan de criteria voor afkoop. Kleine aanspraken zijn aanspraken op ouderdomspensioen van minder dan EUR 400 per jaar.

Fiscale voorwaarden bij actuariële vervroeging

Zoals alle pensioenfondsen in ons land is ook PDN in het verslagjaar geconfronteerd met de eisen die de fiscus stelt aan deelnemers die willen opteren voor de mogelijkheid van actuariële vervroeging. De belastingdienst verbindt aan die actuariële vervroeging de voorwaarde dat betrokkene geen betaalde werkzaamheden meer verricht.

Het Bestuur heeft besloten de bedoelde voorwaarde op te nemen in het pensioenreglement. Dat betekent dat de deelnemer die verzoekt om actuariële vervroeging van zijn pensioen een schriftelijke verklaring zal moeten afgeven die inhoudt dat hij voornemens is geen betaalde werkzaamheden meer te verrichten.

4.2 Organisatie in 2007

Pensioenfondsbestuur

Bestuur

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het beheer van het pensioenfonds in de meest ruime zin van het woord. Het Bestuur van het fonds bestond tot 1 januari 2008 uit achttien leden, die deelnemer van het fonds waren of waren geweest. Van deze leden werden door DSM Nederland BV negen leden benoemd. Op voordracht van de vakorganisaties werden door de Groepsondernemingsraad van DSM Limburg BV (GOR) zeven leden, door de Centrale Ondernemingsraad van DSM Nederland (COR) één lid en door de Ondernemingsraad DSM Gist Services BV ook één lid benoemd. Van de negen door de GOR, de COR respectievelijk de OR benoemde leden vertegenwoordigden vier leden de pensioengerechtigden.

Het Bestuur besteedt met name aandacht aan het strategisch beleid. Ook is gedurende het jaar veel aandacht besteed aan opleiding van de bestuursleden en plaatsvervangende bestuursleden. Tijdens hiervoor georganiseerde bijeenkomsten werd o.a. aandacht gegeven aan de Principes Goed Pensioenfondsbestuur van de Stichting van de Arbeid, de nieuwe Pensioenwet, het beleggingsbeleid van het fonds en andere actuele ontwikkelingen. Een aantal van de bestuursleden heeft gedurende 2007 diverse pensioencursussen gevolgd.

In 2007 is mevrouw M. Keuzenkamp als bestuurslid en de heer C. van der Niet als plaatsvervangend bestuurslid afgetreden. In verband met de voorgenomen nieuwe samenstelling van het Bestuur ingaande 1 januari 2008 is besloten om in deze vacatures niet te voorzien. Op pagina 26 staat de samenstelling van het pensioenfondsbestuur met ingang van 1 januari 2008.

Dagelijks Bestuur

Dagelijkse bestuursaangelegenheden, voortkomend uit beleidskeuzes en besluiten van het Bestuur en passend binnen de door het Bestuur gegeven kaders, worden behandeld door het Dagelijks Bestuur, bestaande uit de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter. Het Dagelijks Bestuur treedt tevens op als klachten- en geschillencommissie.

Beleggingsadviescommissie (BAC)

Het Bestuur laat zich bij het vaststellen en het evalueren van het beleggingsbeleid adviseren door de Beleggingsadviescommissie PDN. Deze adviescommissie bestaat uit drie externe deskundigen en uit vier bestuursleden.

NV Pensioenverzekeringsmaatschappij DSM

NV Pensioenverzekeringsmaatschappij DSM (PVM) was een levensverzekeringsmaatschappij waarvan de aandelen volledig in handen waren van PDN.

Tot en met het jaar 2003 waren de pensioenregelingen van Pensioenfonds DSM-Chemie (her)verzekerd bij PVM. Per 1 januari 2004 zijn deze verzekeringsovereenkomsten beëindigd en zijn vrijwel alle verzekeringsverplichtingen en het vermogen overgedragen aan PDC. Omdat de laatste verzekeringsverplichtingen van PVM medio 2005 zijn overgedragen aan derden heeft het Bestuur van PDC in 2005 besloten tot ontbinding van PVM.

De daaropvolgende vereffening is in juni 2007 afgesloten. De vereffeningstukken zijn gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel en in een landelijk dagblad is dit gepubliceerd. Nadat van de rechtbank bericht was ontvangen dat tegen de ontbinding geen verzet was aangetekend is de ontbinding begin december bij de Kamer van Koophandel ingeschreven. Hiermee heeft de vennootschap NV Pensioenverzekeringsmaatschappij DSM opgehouden te bestaan.

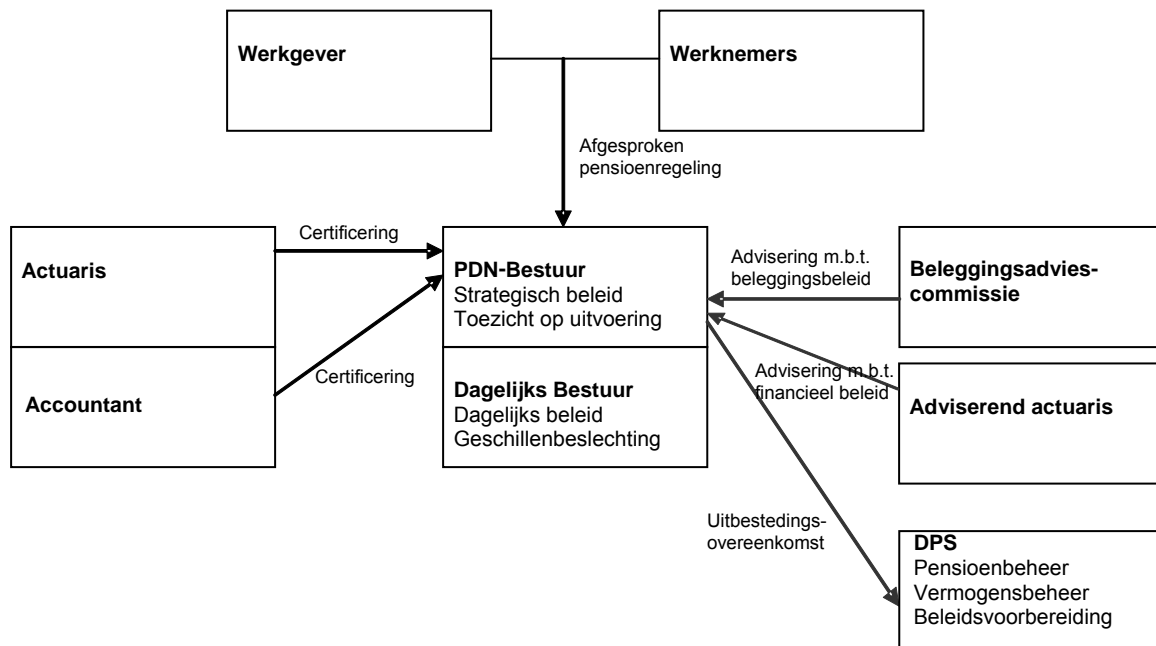
Uitbesteding aan DPS

De uitvoering van het pensioen- en vermogensbeheer is door het Bestuur op basis van een meerjaren Overeenkomst tot dienstverlening uitbesteed aan DSM Pension Services BV (DPS). Tevens ondersteunt DPS het Bestuur bij de voorbereiding van het beleid.

De aandelen van DPS zijn in handen van DSM NV. De overeenkomst tussen PDN en DPS voldoet aan de door De Nederlandsche Bank (DNB) geformuleerde uitbestedingsrichtlijnen.

Governance structuur PDN in 2007

In onderstaand overzicht is de governance structuur van PDN te zien in 2007.

4.3 Financiële positie

Ontwikkeling vermogenspositie

Het pensioenfondsvermogen heeft zich vanaf 2003 ontwikkeld van een bedrag van EUR 4.412 mln tot een bedrag van EUR 5.231 mln per ultimo 2007. De pensioenfondsreserve, zijnde het pensioenfondsvermogen minus de pensioenverplichtingen is tevens fors gestegen van EUR 819 mln ultimo 2003 tot een bedrag van EUR 1.646 mln ultimo 2007.

In onderstaande tabel is de opbouw van het pensioenfondsvermogen te zien van het afgelopen jaar.

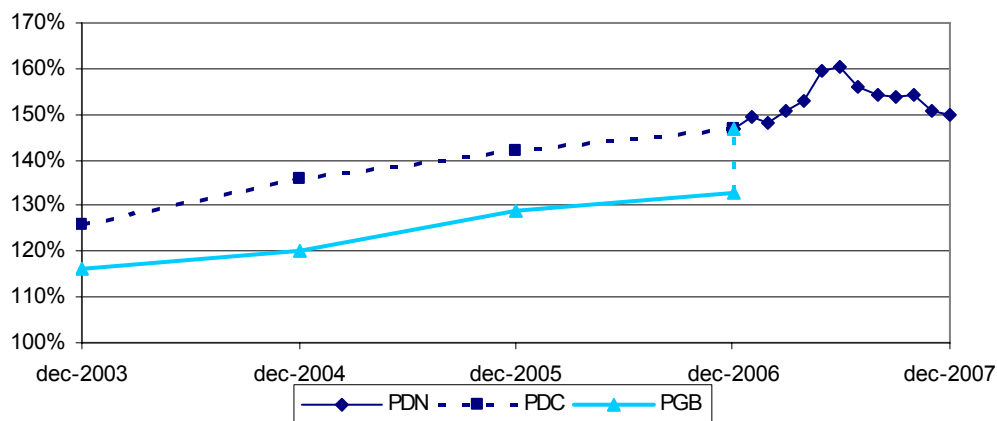
Opbouw pensioenfondsvermogen	EUR mln
Pensioenfondsvermogen ultimo 2006	5.200
Premies werkgever	124
Beleggingsresultaat	76
Uitkeringen	-210
Saldo waardeoverdrachten	47
Overige mutaties	-6
Pensioenfondsvermogen ultimo 2007	5.231

Ontwikkeling dekkingsgraad

In 2007 is de financiële positie van PDN wederom versterkt. Het belangrijkste financiële cijfer, de dekkingsgraad, is gestegen van 147% primo 2007 naar 150% ultimo 2007.

Afgelopen jaren is de dekkingsgraad gestaag gestegen van 126% in 2003 (PDC) naar 150% ultimo 2007 (PDN). De huidige dekkingsgraad vormt daarmee een solide basis voor de toekomst. Het veiligstellen van de dekkingsgraad in de toekomst vormt een van de belangrijkste thema's van het pensioenfonds. Sinds de overgang van de Actuariële Principes Pensioenfondsen (APP) naar het Financieel Toetsingskader (FTK) wordt de dekkingsgraad maandelijks berekend uitgaande van de geldende marktrente. Deze marktrente komt voort uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.

Dekkingsgraad	2003	2004	2005	2006	2007
PDN					150%
PDC	126%	136%	142%	147%	
PGB	116%	120%	129%	133%	

4.4 Pensioenen

Pensioenregeling

Het fonds voert de pensioenregeling uit van DSM Limburg BV, DSM Resins BV, DSM Pharma Chemicals Venlo BV, DSM Engineering Plastics Emmen BV, DSM Special Products BV, DSM Biologics Company BV, DSM NeoResins BV, DSM Executive Services BV, DSM Gist Services BV en de (inactieve) pensioenregelingen van ondernemingen die in het verleden deel hebben uitgemaakt van het DSM-concern. De (actieve) DSM-pensioenregeling bestaat uit een pensioenregeling en een pre-pensioenregeling. De pensioenregeling houdt in dat een deelnemer pensioen opbouwt vanaf het moment dat men in dienst is getreden.

Overgangsbepalingen DSM Gist Services BV en DSM NeoResins BV

Als gevolg van de fusie respectievelijk de collectieve waardeoverdracht van de aanspraken van Stichting Pensioenfonds Avecia besloot het Bestuur tot het opnemen van overgangsbepalingen specifiek gericht op de beide betrokken groepen deelnemers. Deze overgangsbepalingen zijn opgenomen in artikel 37 respectievelijk artikel 43 van het pensioenreglement en in artikel 21 respectievelijk artikel 26 van het prepensioenspaarreglement.

Pensioenregeling

Op hoofdlijnen betekent de pensioenregeling het navolgende:

- Opbouw van ouderdomspensioen met 2% per deelnemersjaar over het inkomen dat uitgaat boven de franchise van EUR 11.872 (1 januari 2007).
- Opbouw van partnerpensioen voor de partner ter grootte van 70% van het behaalbare ouderdomspensioen.
- Een nabestaande die jonger is dan 65 jaar ontvangt daarnaast in beginsel een toeslag op het nabestaandenpensioen en een aanvullende nominale uitkering ter reparatie van het zgn. Anw-hiaat;
- Nabestaande kinderen ontvangen als zij aan de vereiste criteria voldoen een wezenpensioen ter grootte van 14% van het behaalbare ouderdomspensioen. Voor volle wezen wordt dit bedrag verdubbeld.
- Bij gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid is er onder voorwaarden recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrije pensioendoorbouw.
- Op 31 december 2005 is in overeenstemming met de gewijzigde fiscale wetgeving de mogelijkheid tot deelname aan de prepensioenspaarregeling voor medewerkers geboren op of na 1 januari 1950 beëindigd. Bij de afsluiting van de deelname aan deze regeling is met inachtneming van de bepalingen inzake de werkgeversgaranties een prepensioenkapitaal vastgesteld dat als "slapersrecht" beschikbaar blijft voor prepensioen. Daarnaast zijn aanvullende pensioenafspraken gemaakt voor de zittende bezetting die grosso modo behoud van het prepensioenperspectief betekenen. Dat wordt gerealiseerd door de opbouw van extra pensioenaanspraken die via actuariële vervroeging kunnen worden gebruikt voor vervroegde uittreding. Die opbouw van extra pensioenafspraken vloeit daarbij deels voort uit de extra verlaging van de franchise (tot EUR 11.872; 1 januari 2007) waartoe is besloten. Daarnaast zullen per individu nog extra aanspraken worden vastgesteld die in beginsel zullen worden gefinancierd en toegekend in de periode van 15 jaar na 1 januari 2006.
- Voor de medewerkers die zijn geboren voor 1950 blijft, in lijn met de fiscale voorschriften, deelname aan de prepensioenspaarregeling bij wijze van overgangsrecht mogelijk. Voor hen waren derhalve ter behoud van het prepensioenperspectief geen aanvullende maatregelen nodig. Daarom is voor deze groep de franchise vastgesteld op een bedrag van EUR 16.972 (1 januari 2007).

Financiering

De kosten van de pensioenregeling worden grotendeels door de werkgever gedragen. Deze betaalt hiertoe op basis van de in 2006 in werking getreden financieringsovereenkomst in beginsel 21% van het pensioengevend salaris van de actieve deelnemers. Voor deelnemers geboren voor 1950 is die bijdrage 17%. Zij blijven deelnemen aan de prepensioenregeling met specifieke financieringsafspraken. Daarnaast is overeengekomen dat de werkgever in beginsel recht heeft op een premiekorting van in totaliteit EUR 127,5 mln. Deze kan worden toegekend als aan de daaraan verbonden voorwaarden, waarin de FTK-eisen zijn geïncorporeerd, wordt voldaan. Van de premiekorting is in 2007 EUR 69 mln toegekend.

De werkgever verhaalt een deel van zijn bijdrage met inachtneming van hetgeen daarover is geregeld in de (collectieve) arbeidsovereenkomst op de deelnemer. Deze premie wordt dan maandelijks ingehouden op het inkomen.

De premie voor de prepensioenregeling is voor rekening van de deelnemer. In alle gevallen levert de werkgever een bijdrage. Bij de toelichting op de Staat van baten en lasten in de jaarrekening staat een specificatie van de premie inkomsten.

Klachten

Door DPS zijn conform de met PDN overeengekomen klachtenregeling in de verslagperiode 12 potentiële klachten naar tevredenheid van de betreffende deelnemers afgehandeld. Daardoor hoefde in het verslagjaar door de klachten- en geschillencommissie van PDN geen klachten in behandeling te worden genomen. De Ombudsman Pensioenen heeft in het verslagjaar geen klachten ontvangen.

Communicatie

Op basis van het Communicatiebeleidsplan 2007-2010 is voor 2007 een actieplan voor de communicatie met de deelnemers vastgesteld. In het plan zijn de specifieke communicatieacties voor 2007 opgenomen. Naast deze specifieke acties, zijn ook de reguliere activiteiten uitgevoerd. Tot deze reguliere activiteiten behoren het Uniforme Pensioenoverzicht (UPO), het overzicht prepensioensaldo, de uitkeringsspecificatie, jaaropgave voor pensioengerechtigden, een actuele website in de Nederlandse en de Engelse taal, een telefonische Pensioen Desk, een (populair) jaarbericht, het jaarverslag en het magazine Pensioencontact voor pensioengerechtigden. Van Pensioencontact wordt ook een luisterversie uitgebracht voor blinden en slechtzienden.

In 2007 hebben diverse specifieke communicatieacties plaatsgevonden. Na de fusie van PDC en PGB werd afscheid genomen van Pensioenfonds Gist-Brocades. Bij deze gelegenheid werd aan de verzekerden van PGB het boek 'Pensioen in beweging bij 'De Gist' in Delft' en de dvd 'Gist in beeld' uitgereikt. Aan de nieuw toetredende actieve verzekerden van DSM NeoResins BV werd een speciale pensioenkrant gestuurd. Hierin werd de pensioenregeling van PDN uitgelegd.

De pensioengerechtigden zijn via extra edities van Pensioencontact uitgebreid geïnformeerd over de kandidaatstelling en verkiezingen voor hun vertegenwoordigers in het Bestuur en het College van Belanghebbenden, die in 2007 plaatsvonden. De pensioengerechtigden zijn in het verslagjaar ook geïnformeerd over de mogelijkheid om vakbondscontributie fiscaalvriendelijk te laten verrekenen. In 2007 zijn alle deelnemers ingelicht over het toegepaste toeslagbeleid en is de regeling Klachten en geschillen op de website geplaatst. Ook verscheen voor de eerste keer een UPO met toelichting in de Engelse taal. Dit overzicht is aan alle actieve deelnemers gestuurd die eerder aangaven Engelstalige pensioencommunicatie op prijs te stellen.

Ontwikkeling verzekerdenbestand

Het aantal deelnemers is, als gevolg van het afnemen van het aantal werknemers bij de werkgevers, in de periode tussen 2003 tot 2007 afgenomen van 47.558 ultimo 2003 tot 41.547 ultimo 2007. In 2007 is het totaal aantal deelnemers licht gestegen ten opzichte van 2006.

Aantal deelnemers	2007	2006
Actieve deelnemers pensioenregelingen	8.510	8.101
Actieve deelnemers prepensioenregelingen	450	517
Deelnemers beschikbare premieregeling	7.405	7.337
Deelnemers vrijwillig pensioensparen	287	242
Gepensioneerden	14.586	14.485
Arbeidsongeschikten	514	542
Slapers	9.795	10.098
Totaal aantal deelnemers	41.547	41.322

De onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van het aantal deelnemers weer.

In het verslagjaar genomen besluiten

In het verslagjaar heeft het Bestuur o.a. de navolgende besluiten genomen:

Aanpassing franchise per 1 januari 2007

Conform het pensioenreglement wordt de franchise jaarlijks per 1 januari verhoogd door aanpassing aan de algemene loonsverhoging bij de werkgever, echter met dien verstande dat daarbij rekening wordt gehouden met de fiscaal voorgeschreven minimale franchise. Het Bestuur besloot op basis hiervan om de franchise per 1 januari 2007 vast te stellen op het fiscale minimum van EUR 11.872.

Indexatie ingegane pensioenen

In 2007 werden de ingegane pensioenen met ingang van 1 juni 2007 met 1,5% verhoogd. Deze verhoging was eveneens van toepassing op de pensioenaanspraken van gewezen deelnemers (zgn. slapers). Basis voor een besluit over reglementaire pensioenindexering in 2007 was een relevante prijsstijging over 2006 van 1,25%. Het fondsbeleid houdt voorts in dat de aanpassing als regel de algemene loonsverhoging bij de werkgever in het desbetreffende jaar niet mag overschrijden. Voornoemde prijsstijging ging niet uit boven de algemene loonsverhoging bij de werkgever in 2007; deze loonsverhoging bedroeg namelijk 2%. Hierbij is wel relevant dat zgn. aftop die in een jaar ontstaat omdat de aanpassing niet mag uitgaan boven de algemene loonsverhoging, in een volgend kalenderjaar kan worden ingehaald. In 2006 was sprake van een zodanige indexering dat nog 0,25% aftop resteerde voor inhaal in 2007 (of later). Nu de algemene loonsverhoging in 2007 meer dan 0,25% uitging boven de prijsstijging was er dus in beginsel voldoende ruimte voor inhaal van deze eerder ontstane aftop. Het Bestuur besloot daarom, de financiële positie van het fonds in aanmerking nemend, om de ingegane pensioenen te verhogen rekening houdend met prijsstijging én resterende aftop, ofwel met 1,5%. Er wordt voor indexatie geen premie betaald en geen reserve gevormd. Niet voor alle ingegane uitkeringen van PDN heeft in de afgelopen jaren dezelfde indexeringsmethodiek plaatsgehad. Het Bestuur besloot een beperkt aantal ingegane pensioenen en aanspraken met ingang van 1 juni 2007 als volgt te verhogen:

- voorzover het ging om betrokkenen die tot 2007 deel uitmaakten van PGB met 1,25% en
- voorzover het ging om betrokkenen die tot 2007 deel uitmaakten van SPAN met 1,8%.

Backservice

De eindloosregeling voor de deelnemers heeft een voorwaardelijk karakter. Voor de actieve deelnemers zal het bestuur van het pensioenfonds jaarlijks beoordelen of de in de voorgaande jaren opgebouwde pensioenaanspraken kunnen worden aangepast op basis van de algemene loonsverhogingen in het voorgaande kalenderjaar. Of hiertoe wordt besloten is afhankelijk van de financiële situatie van het fonds. Het fondsbeleid met betrekking tot de toekenning van backservice en de financiële positie van het fonds in aanmerking nemend, is met ingang van 1 januari 2007 de backservice toegekend op grond van de algemene loonsverhoging bij de werkgever in 2006.

4.5 Beleggingen

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid wordt, met inachtneming van het advies van de BAC, door het Bestuur jaarlijks vastgelegd in de Nota Beleggingsbeleid, met eventueel een bijgestelde versie na de evaluatie halverwege het jaar. De Nota Beleggingsbeleid bevat niet alleen het strategisch beleid, maar ook een beleggingsplan, de tactische kaders waarbinnen het beleid concreet wordt vormgegeven.

Dit beleggingsplan heeft tot doel te waarborgen dat de beschikbare gelden worden belegd in overeenstemming met wet- en regelgeving en met het beleid en de statuten van het fonds. Dat wil zeggen op solide wijze met inachtneming van eisen van solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en spreiding van risico. Het beleggingsplan legt de relatie tussen de bezittingen, het voorgenomen beleggingsbeleid en de verplichtingen van het fonds. In het beleggingsplan wordt het verband getoond tussen enerzijds het risico dat het fonds bereid is te aanvaarden en anderzijds de gekozen strategische assetmix van het belegd vermogen en de toegestane marges, waarbinnen deze strategische doelstelling dient te worden gerealiseerd.

Beleggingsbeleid 2007 excl. overige beleggingen	Weging	Strategische	Bandbreedte	
	ultimo 2007	weging (%)	Ondergrens	Bovengrens
Aandelen	36,7%	37,5%	27,5%	42,5%
Vastrentende Waarden	37,2%	40,0%	30,0%	50,0%
Onroerend Goed	3,7%	5,0%	0,0%	10,0%
Absolute return	9,3%	7,5%	2,5%	12,5%
Inflation-linked Bonds	12,5%	10,0%	5,0%	15,0%
Liquiditeiten	0,6%	0,0%	-2,0%	2,0%

Algemeen economisch beeld

Algemeen

Vanuit economisch oogpunt liet 2007 een wisselend beeld zien. Werd het jaar begonnen met wereldwijd forse groeicijfers, veranderde dit beeld in de tweede helft van het jaar, met name in de Verenigde Staten. De groei van de wereldeconomie kwam hierdoor uit op 3,3%.

In de tweede helft van 2007 werden de financiële markten opgeschrikt door een liquiditeitscrisis. De problemen begonnen op de Amerikaanse hypotheekmarkt en in het bijzonder met de zogenaamde subprime hypotheek. Dit gedeelte van de hypotheekmarkt omvat leningen aan mensen met een dubieus kredietverleden of zonder stabiel inkomen. Veel van deze hypotheekleningen zijn door middel van ingewikkelde beleggingsconstructies doorverkocht aan beleggers over de hele wereld. In de bankensector zijn diverse partijen in grote problemen gekomen doordat deze grote verliezen moesten verantwoorden. Hierdoor is de bereidheid van banken om nieuwe risico's aan te gaan sterk afgenomen. Voor bedrijven en particulieren is het daardoor minder makkelijk geworden om geld te lenen. Ook tussen banken onderling heerst wantrouwen, wat bleek uit de fors gestegen interbancaire rentetarieven.

Verschillende centrale banken, de Europese Centrale Bank (ECB) voorop, hebben de markten van grote hoeveelheden extra liquiditeiten voorzien om een heuse credit crunch (leningen zijn niet of zeer moeilijk te verkrijgen) te voorkomen. Wat begon als een lokaal probleem heeft uiteindelijk geleid tot een scherp toegenomen risico aversie bij beleggers.

De olieprijs liet in 2007 een zeer forse stijging zien en wel van ruim USD 60 per vat naar circa USD 95, hetgeen tevens het hoogste niveau van 2007 was.

De koers van de Amerikaanse dollar daalde net als vorig jaar opnieuw met ruim 10%. In november werd zelfs een laagste koers van bijna USD 1,50 opgetekend tegen de euro. Het renteververschil en het verschil in economische groei zijn hiervoor de belangrijkste verklaring. De zwakte van de dollar en uiteraard de sterke vraag vanuit de opkomende economieën zien we ook terug in de prijzen van grondstoffen, die in 2007 nieuwe recordhoogtes opzochten. De Chinese munt liet een bescheiden appreciatie zien van circa 7% ten opzichte van de dollar. De Japanse Yen daalde met ruim 3% ten opzichte van de euro.

Verenigde Staten

Steeds grotere afschrijvingen bij banken en een toenemende onzekerheid of de crisis zou overslaan op de reële economie zetten de beurzen onder druk. De angst voor een recessie nam zienderogen toe. Gezien dit sombere

scenario heeft het stelsel van de Amerikaanse centrale banken, de FED, de rente in de VS in 2007 al met een vol procentpunt verlaagd naar 4,25%. Verdere verlagingen zullen, ondanks de toenemende inflatiedruk, nog volgen.

Europa

Ook in Europa heeft de kredietcrisis zijn sporen nagelaten. Niet alleen op de beurzen, ook economisch is het plaatje in de loop van 2007 verzwakt. Bovendien begon op het einde van het jaar de dure euro geleidelijk zijn tol te eisen. Het producentenvertrouwen daalde in de tweede helft van het jaar continu, zij het vanaf een historisch hoog niveau. Daarnaast bleek ook de huizenmarkt in het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Spanje zeer kwetsbaar. Vanwege de sterk afnemende werkloosheid en de overwegend positieve inkomensontwikkeling bleef het er voor de consument in de meeste landen echter nog redelijk gunstig uitzien. Gelet op het toenemende inflatiegevaar was de ruimte voor de ECB om bij deze conjuncturele tegenwind de rente te verlagen, niet aanwezig. De Bank of England heeft de rente op het einde van het jaar wel met 0,25% verlaagd naar 5,5%. Dit was de eerste verlaging in twee jaar.

Azië

Doordat de export naar de Verenigde Staten onder druk stond, het producentenvertrouwen afnam en de Japanse consumenten weer voorzichtig werden, kwam de economische groei in Japan onder druk te staan. Hierdoor werd een groeipercentage van 1,3% bereikt, het laagste niveau in vijf jaar.

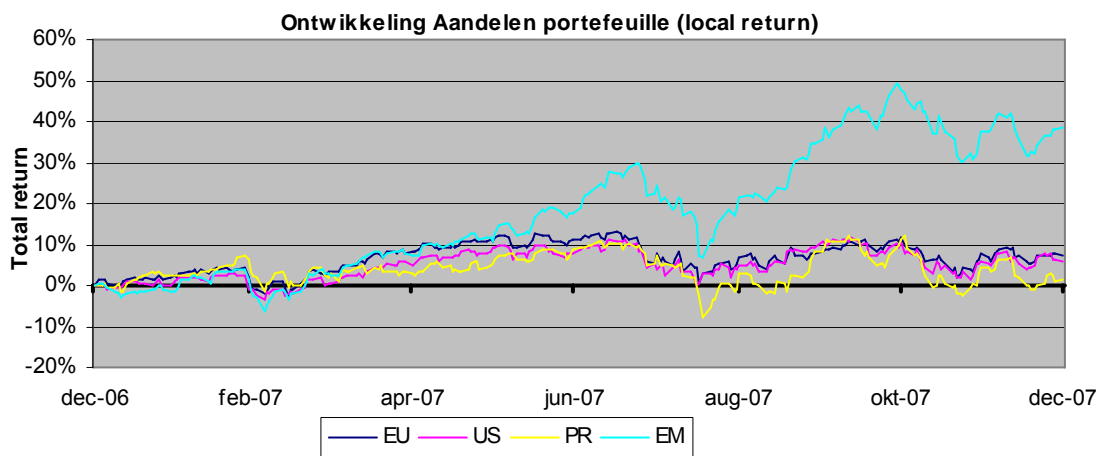
China beleefde door de sterk gestegen aandelenmarkt en de dubbelcijferige groei een economisch topjaar. De Chinese economie groeit al jaren zeer sterk, voor een groot gedeelte met dank aan de kunstmatig zwak gehouden munt. In verband met de toegenomen inflatie werd de rente in China enkele malen verhoogd. De vraag naar Chinese exportproducten heeft nog niet te lijden gehad onder de vertraging in de Verenigde Staten.

Ontwikkelingen per beleggingscategorie

Aandelen

Het jaar 2007 begon uitstekend. Net als in het voorgaande jaar zorgden omvangrijke aandeleninkoopprogramma's en de overnamejacht van Private Equity fondsen voor hogere koersen. Daarnaast vond er binnen bepaalde sectoren consolidatie plaats. Zo werden in Nederland onder meer ABN Amro en Numico overgenomen. De Amerikaanse kredietcrisis gooide in de tweede helft van het jaar echter roet in het eten.

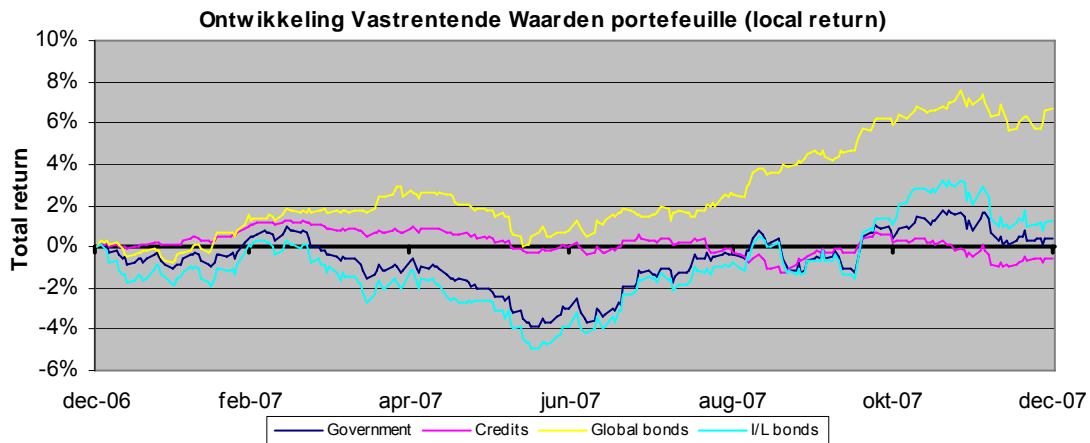
Van de aandelenmarkten presteerde Emerging Markets het beste met een stijging van ruim 39% in lokale valuta. Europa liet dit jaar een stijging zien van 8% terwijl de Amerikaanse aandelenmarkt en de Regio Pacific Rim een rendement van 5% realiseerden.

Vastrentende waarden en inflation-linked bonds

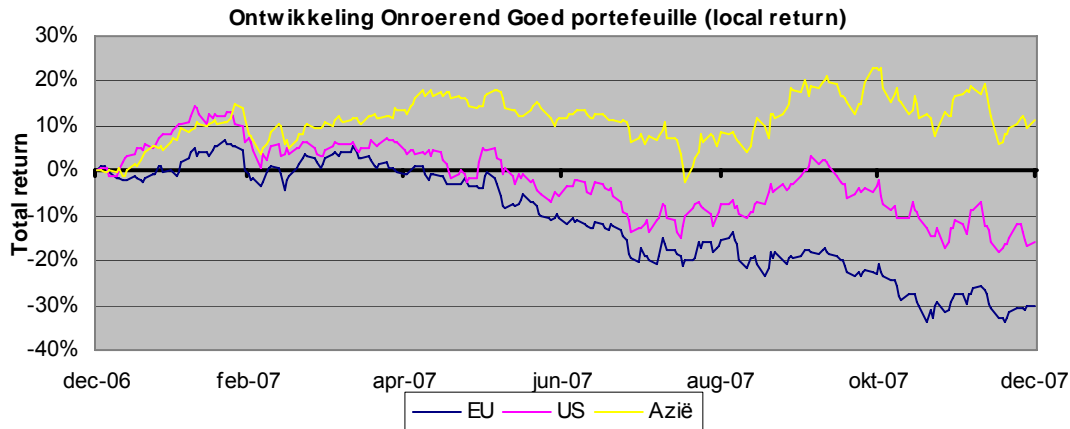
De Europese 10-jaarsrente steeg tot medio 2007 aanzienlijk (tot een hoogtepunt van 4,7% op 13 juni). Daarna daalde de rente als gevolg van de crisis op de Amerikaanse hypotheekmarkt (en het gebruik van de obligatiemarkt als "safe haven") gestaag tot 4,31% ultimo 2007. Dit is een stijging ten opzichte van ultimo 2006 met 0,36%. De 2-jaarsrente vertoonde in 2007 een vergelijkbaar beeld. De problemen op de Amerikaanse hypotheekmarkt waren in de tweede helft van 2007 ook verantwoordelijk voor een aanzienlijke toename van de risicopremie op bedrijfsobligaties, financials, Emerging Markets Debt en High Yield.

Als gevolg van de fors toegenomen inflatie(verwachting) steeg de reële rente in 2007 minder hard dan de nominale rente.

Onroerend goed

De beursgenoteerde onroerendgoedfondsen zijn in 2007 voor het eerst sinds enkele jaren achtergebleven bij de prestaties van aandelen. De fondsen in Noord-Amerika en Europa daalden fors. De regio Azië-Pacific leek het jaar te eindigen met een plus van ongeveer 10%. In de laatste weken werd echter bekend dat één van de grootste Australische onroerendgoedfondsen haar schulden niet meer kon herfinancieren. De voornaamste reden hiervoor was het feit dat banken huiverig waren om leningen te verstrekken. De onroerendgoedfondsen in Azië-Pacific eindigden het jaar 2007 uiteindelijk met een plus. De kredietcrisis was de belangrijkste reden voor de koersdaling van de onroerendgoedfondsen. Veel onroerendgoedfondsen hebben relatief veel vreemd vermogen en zijn daardoor gevoelig voor renteschommelingen en verschillen in de credit spread.

Absolute return

De portefeuille Absolute Return heeft als doel om op langere termijn een aantrekkelijk rendement te behalen. Als targetreturn wordt hierbij geldmarktrente + 3% gehanteerd. Naast de reguliere assetcategorieën aandelen, onroerend goed en obligaties, wordt ook belegd in diverse subcategorieën, zoals grondstoffen en infrastructuur. In 2007 werden de beleggingen uitgebreid met niet-beursgenoteerd onroerend goed, microkredieten en een renewable energy fonds.

Derivaten en overlay strategieën

In de eerste helft van 2007 zijn renteopties in de portefeuille opgenomen om het neerwaarts nominale renterisico te reduceren.

In 2005 en in 2006 werden om de aandelenportefeuille te beschermen tegen een koersdaling een tweetal over-the-counter langlopende basket putopties gekocht met looptijden tot juli 2007 en januari 2008. De eerste putoptie is zonder waarde afgelopen (de stijging van de onderliggende beurzen bedroeg ruim 32% in lokale valuta op het

moment dat deze optie afliep). De tweede putoptie loopt begin januari 2008 af. Door de lage strike van deze putoptie, is deze optie ongeveer 20% out-of-the-money ultimo 2007. In combinatie met de korte looptijd, is de effectieve marktwaarde (en dekking) nihil.

Binnen de aandelenportefeuille is tevens gebruik gemaakt van futures op diverse aandelenindices om de allocatie in aandelen te verlagen.

Binnen de Absolute Return portefeuille en in mindere mate de Europese aandelenportefeuille werd gebruik gemaakt van het gedekt schrijven van callopties om extra rendement te genereren. Door oplopende koersen van de onderliggende waarden, resulteerden de optieposities regelmatig in de verkoop van de onderliggende aandelen tegen de vooraf vastgestelde prijs.

Het valutarisico van enkele allocaties in de assetcategorieën Inflation-linked bonds en Absolute Return is met valutatermijncontracten afgedekt. Strategisch worden de valutarisico's van niet-euro beleggingen door extern beheerde currency overlay mandaten afgedekt.

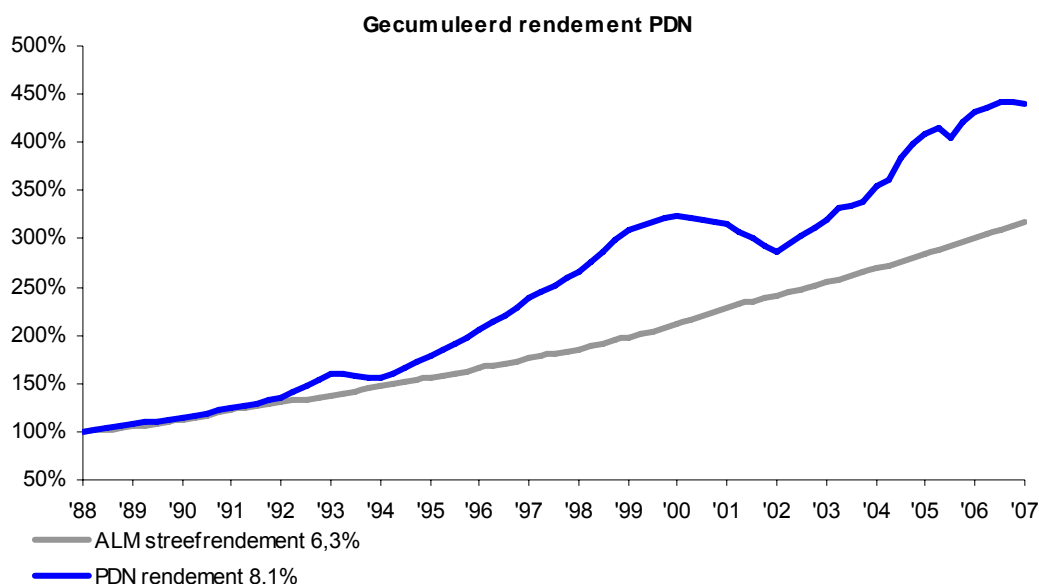
Beleggingsrendement

Het totaalrendement op de beleggingen was afgelopen jaar 1,5%. Dit betreft een outperformance ten opzichte van de benchmark van 0,2%. Als geen rekening wordt gehouden met de currency overlay, de basket put-opties, en (inflation-linked) swaptions, komt het rendement uit op 0,5%. Hetgeen eveneens een outperformance is van 0,2% ten opzichte van de benchmark.

Rendement	2007			2006		
	Portfolio	Benchmark	Vershil	Portfolio	Benchmark	Vershil
Aandelen	3,6%	2,1%	1,5%	11,6%	13,4%	-1,8%
Vastrentende Waarden	-0,5%	0,5%	-1,0%	-0,9%	-1,7%	0,8%
Onroerend Goed	-24,2%	-25,4%	1,2%	32,3%	31,4%	0,9%
Absolute return	3,7%	7,2%	-3,5%	7,8%	5,9%	1,9%
Inflation-linked Bonds	0,6%	0,8%	-0,2%	-2,7%	-1,5%	-1,2%
Totaal excl overlay strategie	0,5%	0,3%	0,2%	5,9%	5,9%	0,0%
Totaal incl overlay strategie	1,5%	1,3%	0,2%	5,4%	5,8%	-0,4%

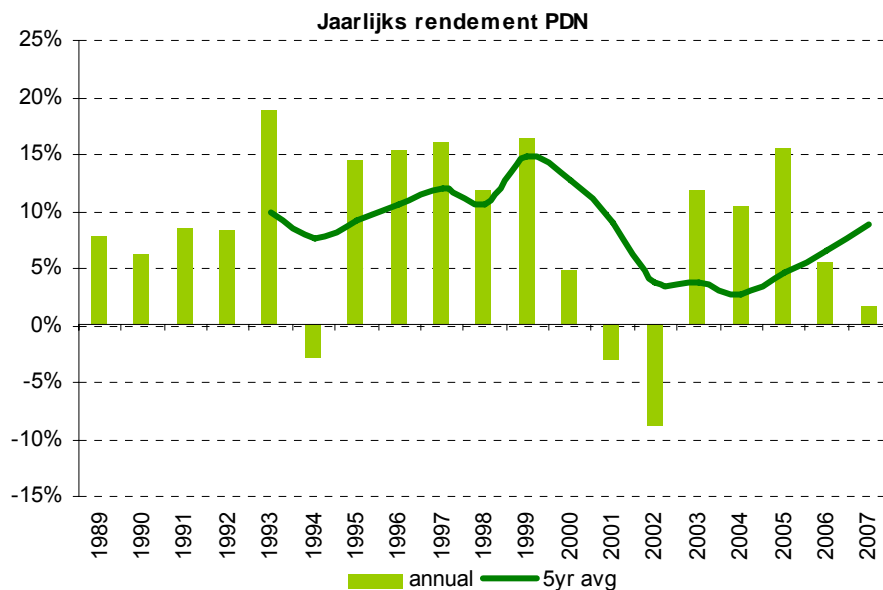
Langetermijn beleggingsresultaat

Op langere termijn gezien is het beleggingsrendement hoger dan de aannames zoals die gehanteerd worden in de periodieke Asset Liability Management (ALM)-studie. Onderstaande grafiek geeft het cumulatieve rendement weer vanaf ultimo 1988.

In ALM-studies worden analyses verricht waarbij o.a. rekening wordt gehouden met een prudent economisch scenario, dat overeenkomt met het scenario dat DNB voorschrijft. De belangrijkste parameters hierbij zijn een verwacht rendement op obligaties van 5% en een risicopremie op aandelen van 3% (rekenkundig).

Onderstaande grafiek geeft de jaarlijkse rendementen weer over de afgelopen jaren.

Langetermijnrendementen	
Gemiddeld rendement 5yr	8,9%
Gemiddeld rendement 10yr	6,3%
Gemiddeld rendement 15yr	8,2%
Gemiddelde outperformance 5yr	1,3%

Corporate governance

De code Tabaksblat is opgesteld om het Bestuur van en het toezicht op Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen te verbeteren.

Bij goed corporate governance gaat het om transparant en efficiënt toezicht op het Bestuur van een onderneming en om een evenwichtige verdeling van invloed tussen het Bestuur, de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De code bevat principes en best practice bepalingen en is sinds 31 december 2004 in de wet verankerd. Indien een onderneming afwijkt van deze principes en bepalingen dient dat te worden gemotiveerd (comply or explain).

Een apart hoofdstuk is ingeruimd voor de verantwoordelijkheid van institutionele beleggers. Van hen wordt verwacht er op toe te zien dat ondernemingen op een zorgvuldige wijze met deze principes en best practice bepalingen omgaan. Om deze rol te kunnen waarmaken hebben aandeelhouders, door middel van de code en wetgeving, meer rechten verkregen. De code onderstreept ook de plichten van institutionele beleggers op het gebied van corporate governance.

Deze plichten (best practice bepalingen) betreffen de transparantie van institutionele beleggers inzake hun stembeleid:

- Institutionele beleggers (pensioenfondsen, verzekeraars, beleggingsinstellingen, vermogensbeheerders) publiceren jaarlijks in ieder geval op hun website hun beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht op aandelen die zij houden in beursgenoteerde ondernemingen.

- Institutionele beleggers doen jaarlijks op hun website en/of jaarverslag verslag van de uitvoering van hun beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht in het betreffende boekjaar.
- Institutionele beleggers brengen ten minste éénmaal per kwartaal op hun website verslag uit of en hoe zij als aandeelhouders hebben gestemd op de algemene vergadering van aandeelhouders.

Deze best practice bepalingen zijn opgenomen in de Wet op het financieel toezicht (Wft), en per 1 januari 2007 in werking getreden.

Het huidige beleid van PDN voldoet volledig aan bovengenoemde wettelijke bepalingen.

De beleidsuitgangspunten, het stembeleid en de uitvoering van het stembeleid zijn terug te vinden op de website van PDN. In 2007 is gestemd op de vergaderingen van alle Nederlandse bedrijven, waarin PDN een investering heeft gedaan. Daarnaast zijn er een klein aantal niet-Nederlandse fondsen, waar toch is besloten te stemmen op de algemene aandeelhoudersvergadering.

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen omvat zowel duurzaam (sociaal en milieu) als ethisch verantwoord beleggen van pensioengelden.

PDN heeft ten aanzien van Maatschappelijke Verantwoord Beleggen (MVB) tot medio 2007 het volgende beleid gevolgd:

- PDN belegt niet in ondernemingen indien er duidelijk aanwijsbare factoren zijn dat deze ondernemingen niet op maatschappelijk verantwoorde wijze zaken doen.

Medio 2007 heeft het Bestuur het beleid van het fonds op het terrein van MVB verder uitgewerkt. Hoofdpunten van dit beleid zijn:

- PDN belegt niet in ondernemingen die zich schuldig maken aan ernstige vormen van kinderarbeid en in ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van landmijnen.
- Inzicht zal worden gegeven in de beleggingsportefeuille van PDN door publicatie eind 2007 van de beleggingsportefeuille op de PDN website.

4.6 Risico management

Inbedding in organisatie

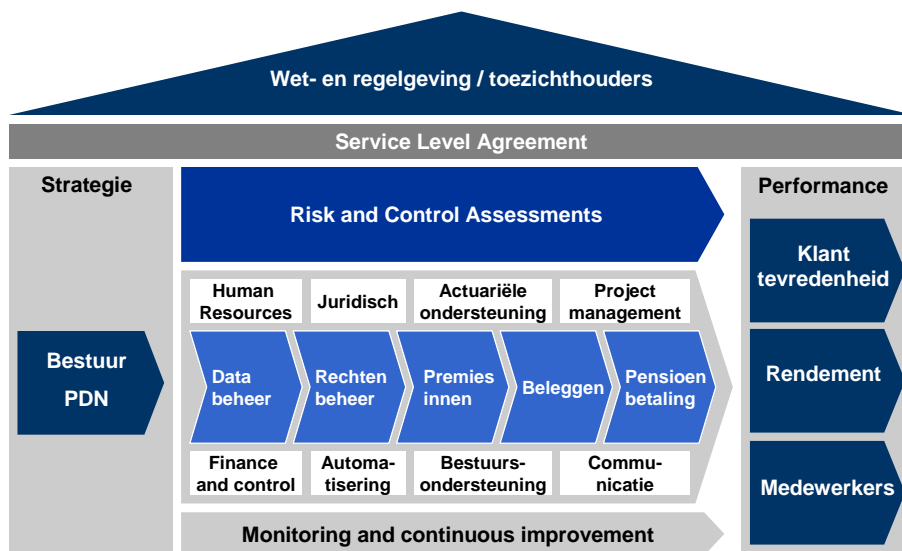
Risicobeheer is een belangrijk onderdeel binnen de bedrijfsvoering van het fonds en de uitvoeringsorganisatie DPS waaraan het fonds diensten zoals vastgelegd in de SLA heeft uitbesteed. Risicobeheer maakt dan ook een integraal deel uit van de managementcyclus van het fonds. Binnen dit kader wordt periodiek een fondsbrede analyse uitgevoerd aan de hand waarvan de vigerende risico's worden geïdentificeerd en de impact en waarschijnlijkheid van deze risico's in kaart worden gebracht. Het normenkader waarbinnen de betreffende analyse plaatsheeft, wordt gevormd door ondermeer de strategische doelstellingen en de relevante wet- en regelgeving.

Het fonds onderkent en maakt onderscheid tussen de strategische en operationele risico's. Om tot een uniforme en geïntegreerde aanpak aangaande risicobeheer te komen, maakt het pensioenfonds gebruik van het zogenaamde COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) beheersingsmodel aangevuld met de door DNB opgestelde FIRM methode (Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode) die wordt toegepast bij de uitvoering van risico analyses. Het fonds en de uitvoeringsorganisatie beschikken over uitgebreide kaders aan beheermaatregelen zoals systeemcontroles, functiescheiding, autorisaties en procedures die regelmatig intern en extern worden geaudit.

Binnen de context van het COSO model wordt gekeken naar de interne en externe omgeving en de houding ten aanzien van risico's. Bij de uitvoeringsorganisatie ligt deze context vast in het bedrijfsmodel dat er op gericht is om kwalitatief hoogwaardige diensten te verlenen conform de SLA waarbij ongewenste niet lonende risico's zo veel mogelijk worden beperkt. Binnen dit bedrijfsmodel zijn de verschillende processen gedefinieerd.

Het COSO model kent behalve aan de houding ten aanzien van risico's tevens een belangrijke rol toe aan de monitoring van de interne procedures en processen en de aan deze processen verbonden risico's. Essentieel binnen deze context is het Risk en Control Assessment (RCA) aan de hand waarvan de vigerende risico's worden geïdentificeerd en beoordeeld op strategisch niveau en waarbij tegelijkertijd de relevante beheersmaatregelen worden bekeken.

Om het risicobeheer voor het fonds op een evenwichtige en consistente manier te kunnen vormgeven, wordt binnen het fonds gebruik gemaakt van een Pension Portal. Deze Pension Portal zoals onderstaand opgenomen, is een raamwerk om de verschillende bedrijfsactiviteiten te modelleren zowel voor wat betreft de governance structuur als voor de primaire en de ondersteunende processen van het fonds.

Zoals eerder aangegeven is risicobeheer een continu proces waarbij het van belang is dat een beheerscyclus is ingericht die zich richt op het bewaken, evalueren en aanpassen van het risk en control raamwerk. Voor het pensioenfonds en DPS betekent dit dat periodiek wordt nagegaan of de beheersmaatregelen nog effectief zijn.

In het kader van een redelijke assurance inzake de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) worden de processen en procedures jaarlijks geaudit. Binnen deze context wordt door de externe accountant specifiek aandacht geschonken aan de administratieve organisatie en de internal control maatregelen. De externe accountant hanteert hierbij als uitgangspunt de grondslagen en aanwijzingen voor controlewerkzaamheden zoals vastgelegd in Controle- en Overige Standaarden 402 (COS402). Deze richtlijn is geschreven vanuit het oogpunt van de accountant wiens opdrachtgever gebruik maakt van een service organisatie. De werkzaamheden van de accountant in het kader van COS402 zijn gericht op het vaststellen van de juistheid van het door DPS beschreven systeem van AO/IC, de operationele status van de processen, de toereikendheid van de opzet ter realisatie van de doelstellingen en de effectiviteit van de AO/IC.

Het rapport van de accountant bestaat uit een beschrijving van de AO/IC, de accountantsmededeling naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden en een specificatie van de uitgevoerde systeemgerichte controle werkzaamheden en de resultaten hiervan. Over het jaar 2007 is DPS in het bezit van deze COS402 verklaring.

Global Investment Performance Standards (GIPS®)

De performance berekening van het fonds voldoet aan de wereldwijd geaccepteerde performance berekening en presentatie standaard GIPS®. DPS is als uitvoerder van het fonds extern geverifieerd GIPS® compliant. De standaard garandeert dat de performance resultaten op een consistente en correcte wijze over de jaren wordt berekend en gepresenteerd. Er vindt over de berekening en presentatie een externe audit plaats die onafhankelijkheid in deze garandeert.

Vermogensbeheer

Periodiek wordt een ALM-studie uitgevoerd, waarbij het te voeren strategisch beleggingsbeleid afgestemd wordt op het toekomstig verloop van de verwachte pensioenverplichtingen, gegeven de pensioenregeling en de financieringsovereenkomst. Passend bij het risicobudget in termen van indexatie- en onderdekkingskansen, wordt een strategische assetallocatie vastgesteld. In de halfjaarlijkse Nota Beleggingsbeleid, die door het Bestuur wordt vastgesteld, liggen de kaders en richtlijnen voor het beleggingsbeleid vast. In deze nota worden strategische allocaties, tactische bandbreedtes en de te gebruiken beleggingsinstrumenten beschreven. De daadwerkelijke posities die in de portefeuille worden ingenomen in de diverse assetcategorieën worden nauwlettend gevolgd en getoetst aan de kaders en richtlijnen uit de Nota Beleggingsbeleid. Op dagbasis worden alle effecten, obligaties en afgeleide instrumenten tegen marktwaarde gewaardeerd en wordt de performance berekend conform de GIPS®-standaarden. De beleggingsstijl wordt overwegend gekenmerkt door een value benadering in gediversifieerde portefeuilles. Verder worden strategieën en concepten onderzocht en geïmplementeerd die, rekening houdend met de verplichtingen, waarde kunnen toevoegen. Risk budgeting technieken worden gebruikt bij een efficiënte allocatie van het risico in termen van 'Value at risk' en onderdekkingskansen op middellange termijn (1 tot 3 jaar). Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt hoe het risico op pensioenfondsniveau verdeeld is over de verschillende risk drivers, zoals aandelen-, rente-, inflatie-, valuta-, krediet- en liquiditeitsrisico.

Marktrisico's

Binnen de beleggingsportefeuille zijn verschillende risico's te onderscheiden. Marktrisico betreft het risico dat het fonds financiële verliezen lijdt door bewegingen in de financiële markten. Het totale marktrisico van het pensioenfonds is een resultante van de strategische vermogensverdeling. Het marktrisico wordt in grote lijnen bepaald door het aandelenrisico, het renterisico, kredietrisico en het valutarisico. Het beleid van het pensioenfonds is erop gericht deze risico's zodanig te beheersen, dat sprake is van een evenwichtige afweging tussen risico en rendement. In onderstaand overzicht wordt beschreven hoe deze risico's beheerst worden.

Aandelenrisico

De aandelenportefeuille is wereldwijd gespreid (gediversifieerd), waardoor ontwikkelingen betreffende individuele bedrijven een verwaarloosbare invloed hebben op de portefeuille. Het aandelenrisico wordt beperkt door een vergaande spreiding van de beleggingen over landen, sectoren en individuele aandelen. Het actieve aandelenrisico wordt beperkt als gevolg van vastgestelde tactische bandbreedtes rond strategische normwegingen voor de diverse regio's.

Renterisico

Door het gebruik van de actuele marktrente voor de berekening van de waarde van de pensioenverplichtingen, wordt de rentegevoeligheid van deze waarde zichtbaar. Een gevoeligheidsmaatstaf die hiervoor veel gebruikt wordt, is de duration, ook wel gemiddelde gewogen looptijd genoemd. De duration van de nominale

verplichtingen van PDN is 11,5. Als vuistregel kan gesteld worden dat de marktwaarde van de verplichtingen met circa een factor 11 tegengesteld beweegt bij (kleine) renteveranderingen. Dit wil zeggen dat bij een 1% rentedaling de verplichtingen met 11% stijgen. Op geaggregeerd niveau bestaat het renterisico uit het verschil tussen de rentegevoeligheid van de nominale verplichtingen en van de beleggingen. De rentegevoeligheid van de verplichtingen kan niet worden beïnvloed. Binnen belegd vermogen wordt de duration van het belegd vermogen vormgegeven en gestuurd middels vastrentende instrumenten en swaptions. De duration van de beleggingen is ultimo 2007 6,5.

Ook de strategische assetallocatie is gevoelig voor renteveranderingen. Deze gevoeligheid wijkt af van de rentegevoeligheid van de verplichtingen, waardoor een duration gap ontstaat. Renteveranderingen hebben daardoor een effect op het surplus (het verschil tussen de marktwaarde van de beleggingen en de verplichtingen): bij hogere rentes stijgt het surplus en bij lagere rentes daalt het surplus. De duration gap van het pensioenfonds bedraagt 5,0 jaar. Dit betekent dat als de rente met 1% stijgt, het surplus met 5%-punt toeneemt (uitgedrukt als percentage van de verplichtingen).

Inflatierisico

De toekomstige indexatie van de pensioenen is sterk afhankelijk van de inflatie. Om het inflatierisico te reduceren, wordt in instrumenten geïnvesteerd die een hoge correlatie hebben met de inflatie. Inflation-linked bonds zijn beursgenoteerde obligaties, waarbij het rendement rechtstreeks gekoppeld is aan de inflatie.

Valutarisico

Door beleggingen buiten de Eurozone is het pensioenfonds blootgesteld aan valutarisico. Het valutarisico wordt strategisch gedeeltelijk afgedekt met valutatermijncontracten. Deze contracten worden door externe managers actief beheerd. Het rendement van niet-euro beleggingen in de portefeuille is hierdoor minder afhankelijk van de bewegingen op de valutamarkten.

Kredietrisico

Het risico dat obligaties van bedrijven en financiële instellingen (credits) in waarde dalen, doordat de kredietwaardigheid afneemt, wordt kredietrisico genoemd. In de gespreide portefeuille wordt voornamelijk geïnvesteerd in bedrijven die voldoende kredietwaardig zijn. Dit zijn bedrijven die volgens de erkende ratinginstituten Moody's en S&P een "investment grade" rating hebben. Een "investment grade" rating houdt in dat de kans zeer aanzienlijk is dat de bedrijven de rente en aflossingen op de obligaties zullen betalen. Ook openstaande niet-beursgenoteerde optieposities bij banken vallen onder kredietrisico. Indien grote ongerealiseerde resultaten op deze posities ontstaan, wordt door het plaatsen van onderpand het kredietrisico sterk gereduceerd.

Liquiditeitsrisico

De omvang van de maandelijkse kasstroombehoefte is dermate klein ten opzichte van de onderliggende portefeuille dat dit risico verwaarloosbaar is. De lopende kasstromen uit de portefeuille (dividenden, coupons en aflossingen) zijn voldoende om in de kasstroombehoefte te voorzien. Overigens is het grootste gedeelte van de portefeuille belegd in liquide, beursgenoteerde instrumenten, die (indien nodig) op korte termijn te gelde gemaakt kunnen worden.

Operationeel risico

Bij de uitvoering van het pensioen en het beleggingsbeleid worden door het Bestuur verschillende operationele risico's onderkend. Als gevolg van deze operationele risico's waarbij ondermeer moet worden gedacht aan bijvoorbeeld onvolledige procedures met betrekking tot pensioenuitkeringen danwel de afhandeling van beleggingstransacties, het ontbreken van functiescheiding of systeemuitval, kunnen zich zowel financiële als reputatie schades voordoen. Het operationele risico van het fonds is ingebed in het beheersingskader van het Bestuur en de uitvoeringsorganisatie DPS. De deskundigheid van het Bestuur wordt regelmatig getoetst en het Bestuur wordt voortdurend bijgeschoold middels opleidingssessies, cursussen en deelname aan seminars. Om het operationele risico binnen de uitvoeringsorganisatie DPS zoveel mogelijk te mitigeren, zijn de operationele risico's geïdentificeerd en controlemaatregelen genomen waaronder systeem autorisatie, een gedetailleerde beschrijving en vastlegging van de werkprocessen, en is een gedragscode opgesteld. De naleving van deze gedragscode wordt door een Compliance Officer gemonitord. De naleving van de procedures en de kwaliteit van de controles wordt periodiek beoordeeld en extern geverifieerd. De resultaten worden gerapporteerd aan het Bestuur.

Actuarieel risico

De voornaamste actuariële risico's zijn de risico's met betrekking tot langlevensrisico, overlijden en arbeidsongeschiktheid. Het langlevensrisico is het risico dat de pensioendeelnemers langer leven dan gemiddeld is geprognoseerd bij de berekening van de verwachte pensioenverplichtingen. Als gevolg van dit langlevensrisico doet de mogelijkheid zich voor dat de opbouw van het pensioenvermogen op basis van geprognoseerde sterftetafels niet in lijn is met de daadwerkelijk te verrichten pensioenuitkeringen. Dit risico wordt beheerst door gedurende de bepaling van de pensioenverplichtingen rekening te houden met de sterftetrend en indien noodzakelijk aanpassingen door te voeren in beleid of grondslagen.

In-control verklaring

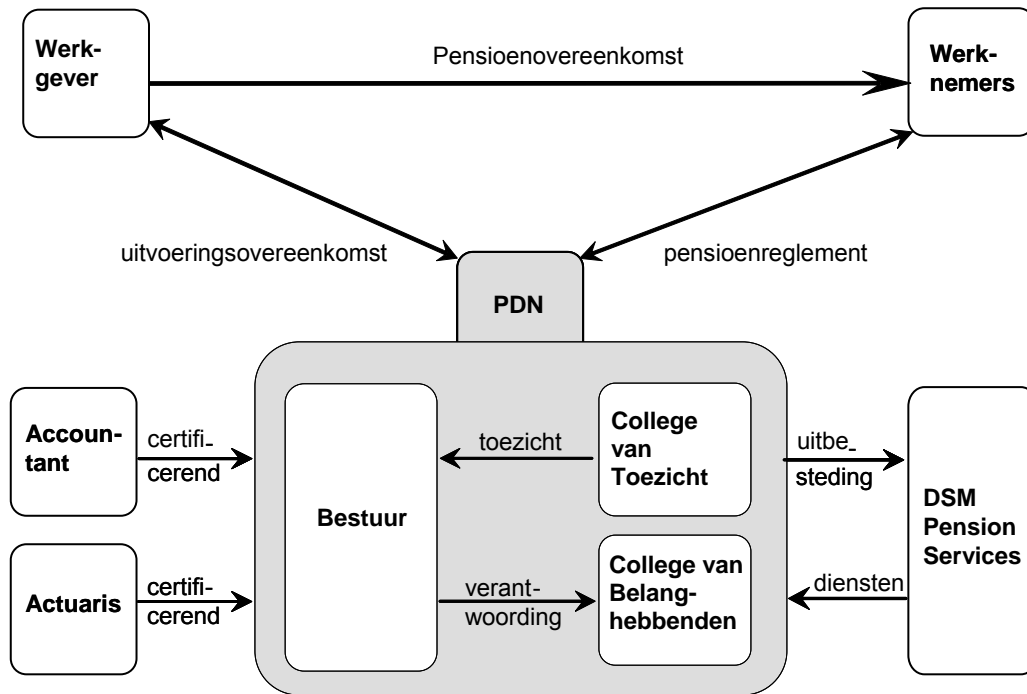
In 2008 zal het bestuur zich beraden over de vorm en inhoud van een mogelijke "In-control verklaring" na de completering van de RCA zoals eerder beschreven

4.7 Blik vooruit 2008

Goed Pensioenfonds Bestuur

Per 1 januari 2008 wordt de nieuwe governance structuur van het fonds operationeel met naast het Bestuur een College van Toezicht en een College van Belanghebbenden. Het jaar 2008 zal grotendeels in het teken staan van het verder vorm geven van ieders rol in deze structuur en de checks and balances binnen het fonds.

Governance structuur van PDN per 1 januari 2008

Risk & Control Assessment

Het Bestuur heeft in het kader van een beheerste en integere bedrijfsvoering besloten om in 2008 een Risk & Control Assessment (RCA) uit te voeren. Een RCA is een systematische manier om mogelijke risico's te kunnen identificeren, om vast te stellen welke antwoorden daarop nodig zijn, welke acties moeten plaatsvinden, welke verdere analyses op het niveau van de individuele deelprocessen nodig zijn en welke prioriteiten daarbij gesteld moeten worden om dusdanig de door het Bestuur van het pensioenfonds vastgestelde doelstellingen te kunnen helpen realiseren. Door een RCA uit te voeren, worden alle risico's op een systematische wijze geanalyseerd en kan er op basis van de genomen beheersingsmaatregelen met redelijke zekerheid van uitgegaan worden dat duidelijk is in welke mate operationele en strategische doelstellingen gehaald kunnen worden, dat de activa en het vermogen binnen de gestelde risicokaders beheerd worden en dat de vigerende wet- en regelgeving nageleefd wordt. Uit hoofde van de vigerende wetgeving en de bestuurlijke verantwoordelijkheid is risico beheer van groot belang. De RCA ondersteunt het Bestuur in deze verantwoordelijkheid.

Communicatie

Aan het einde van 2007 is het Communicatiebeleidsplan vernieuwd en vastgesteld voor de periode 2008-2010. De uitvoering zal komend jaar van het Bestuur en de uitvoeringsorganisatie de nodige aandacht vragen.

4.8 Bericht van College van Toezicht

Conform de Principes Goed Pensioenfondsbestuur van de Stichting van de Arbeid en in overeenstemming met de Pensioenwet heeft het bestuur ingaande 1 januari 2008 het intern toezicht ingesteld in de vorm van een afzonderlijk orgaan, het College van Toezicht.

De leden van het College zijn door het bestuur voor een termijn van drie jaar benoemd.

De heer Maassen is door het bestuur tot voorzitter van het College benoemd.

Het College heeft geconstateerd dat het bestuur de bepalingen met betrekking tot het intern toezicht op een adequate wijze heeft opgenomen in de relevante fondsdocumenten, zoals statuten en reglement bestuurlijk raamwerk.

Het jaar 2008 staat voor het College in het teken van het zich vertrouwd maken met de beleids- en bestuursprocedures en – processen en de checks and balances van het fonds, de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd en de wijze waarop het fonds omgaat met de risico's op de lange termijn.

J. F. Maassen (voorzitter)

W. L. Moerman

J. T. van Niekerk

4.9 Bericht van College van Belanghebbenden

Conform de Principes Goed Pensioenfondsbestuur van de Stichting van de Arbeid en in overeenstemming met de Pensioenwet heeft het bestuur eind november 2007 het verantwoordingsorgaan ingesteld, bij PDN het College van Belanghebbenden genoemd.

Het College bestaat uit negen leden. Drie van de leden zijn aangewezen door DSM Nederland B.V., drie leden zijn aangewezen door de COR DSM Nederland en drie leden zijn gekozen uit en door de pensioengerechtigden.

Het College heeft geconstateerd dat het bestuur de bepalingen met betrekking tot het verantwoordingsorgaan op een adequate wijze heeft opgenomen in de relevante fondsdocumenten, zoals statuten en reglement bestuurlijk raamwerk.

Het College heeft eind 2007 aan het bestuur een positief advies uitgebracht over de vorm, inrichting en samenstelling van het intern toezicht.

Het jaar 2008 staat voor het College in het teken van het zich vertrouwd maken met het door het bestuur uitgevoerde beleid, onder meer ten aanzien van beleggingen, financiering, toeslagen, communicatie en uitbesteding.

J. J. M. Barendse (voorzitter)

A. P. M. Appel

G. P. van den Anker

A. M. J. de Boer

E. H. M. Dormans

E. C. A. C. Gryson

F. J. C. M. de Kok

J. W. Menkveld

H. Verbrugge

Het bestuur heeft kennis genomen van bovenstaande verklaringen van het College van Toezicht en het College van Belanghebbenden.

4.10 Personalia

Per 1 januari 2008 hebben onderstaande personen zitting in de diverse organen van het fonds:

Bestuur

*Benoemd op voordracht van
DSM Nederland BV*

De heer J. Balder
Mevrouw M.E.J. Caubo
De heer J.M.H. Op Heij
De heer K.A. Pikaart
De heer F.J.A.M. Pistorius (vrz)
De heer A.J.M.S. Robeerst
De heer J. Schneiders
De heer G.J.H.M. Wagemans

*Benoemd op voordracht van de Centrale
Ondernemingsraad DSM Nederland BV*

De heer J.F. van Engelen (plv vrz)
De heer J.A.C. Noordover
De heer H. Noppers
De heer M.M.G. Ubachs

*Benoemd na verkiezing uit en door de
pensioengerechtigden*

De heer H.C.M. van Baarle
De heer J.J. Fransen van de Putte
De heer J.L. Heutmekers
De heer M.A. Waltmans

College van Toezicht

De heer J.F. Maassen (vrz)
De heer W.L. Moerman
De heer J.T. van Niekerk

College van Belanghebbenden

Aangewezen door DSM Nederland BV

De heer E.H.M. Dormans
De heer F.J.C.M. de Kok
De heer J.W. Menkveld

Aangewezen door de COR DSM Nederland

De heer G.P. van den Anker
De heer A.M.J. de Boer (plv vrz)
De heer E.C.A.C. Gryson

Gekozen uit en door de pensioengerechtigden

De heer A.P.M. Appel
De heer J.J.M. Barendse (vrz)
De heer H. Verbrugge

5 Jaarrekening

5.1 Geconsolideerde balans per 31 december

(in EUR mln)

	2007	2006
ACTIVA		
Beleggingen (1)		
Vastgoedbeleggingen	233	312
Aandelen	2.099	2.305
Vastrentende waarden	2.745	2.522
Derivaten	43	22
Overige beleggingen	<u>134</u>	<u>108</u>
	5.254	5.269
Vorderingen en overlopende activa (2)		
Vorderingen uit gecedeerde rechten	4	5
Overige vorderingen	<u>1</u>	<u>2</u>
	5	7
Overige activa (3)		
Liquide middelen	6	48
Andere activa	<u>-</u>	<u>-</u>
	6	48
	<u>5.265</u>	<u>5.324</u>
PASSIVA		
Pensioenfondsreserve (4)	1.646	1.515
Voorziening pensioenverplichtingen (5)		
vpv voor risico fonds	3.316	3.445
vpv voor risico deelnemer (BPR + VPS)	265	235
vpv gecedeerde rechten	<u>4</u>	<u>5</u>
	3.585	3.685
Langlopende schulden (6)	20	18
Overige schulden en overlopende passiva (7)	14	106
	<u>5.265</u>	<u>5.324</u>

5.2 Geconsolideerde baten en lasten

(in EUR mln)

		2007	2006
BATEN			
Premies	(8)	124	92
Beleggingsresultaten	(9)		
Direct		142	142
Indirect		-57	140
Kosten vermogensbeheer		-8	-9
Transactiegerelateerde kosten		<u>-1</u>	<u>-1</u>
		76	272
Overige baten	(10)	1	2
		<u>201</u>	<u>366</u>
LASTEN			
Uitkeringen	(11)	-210	-200
Mutatie pensioenverplichtingen	(12)		
Pensioenopbouw		100	-16
-/- gecedeerde rechten		<u>-1</u>	<u>-1</u>
		99	-17
Saldo waardeoverdrachten	(13)		
Inkoop		63	3
Afkoop		<u>-16</u>	<u>-4</u>
		47	-1
Uitvoeringskosten	(14)	-6	-6
Overige lasten	(15)	-	-0
		<u>-70</u>	<u>-224</u>
TOTAAL RESULTAAT		<u><u>131</u></u>	<u><u>142</u></u>

5.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(in EUR mln)

	2007	2006
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	124	92
-/- kwijtschelding lening DSM NV	-91	-
Ontvangen waardeoverdrachten	63	3
Betaalde uitkeringen	-210	-200
Betaalde waardeoverdrachten	-16	-4
Betaalde uitvoeringskosten	-6	-7
Overige mutaties uit pensioenactiviteiten	<u>1</u>	<u>2</u>
	-135	-114
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en lossingen	1.438	1.146
Directe beleggingsopbrengsten	155	142
Aankopen en verstrekkingen	-1.547	-1.172
Betaalde kosten vermogensbeheer	-8	-9
Overige mutaties uit beleggingsactiviteiten	<u>53</u>	<u>32</u>
	91	139
Overige mutaties		
Mutatie vorderingen	1	-2
Mutatie schulden	<u>1</u>	<u>-68</u>
	2	-70
NETTO KASSTROOM	<u><u>-42</u></u>	<u><u>-45</u></u>
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	<u><u>-42</u></u>	<u><u>-45</u></u>

5.4 Grondslagen voor de waardering

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ). De jaarrekening is gebaseerd op de vernieuwde RJ 610, welke verplicht zal worden per 1 januari 2008. In het kader van transparantie is besloten om per 2007 al conform de vernieuwde RJ 610 te rapporteren. Op een aantal onderwerpen heeft PDN ervoor gekozen om bewust af te wijken van de RJ 610:

- Converteerbare obligaties worden geheel weergegeven als derivaten.
- Beleggingen in participaties in venture capital, microfinanciering, renewable energy, infrastructuur en commodities worden ingedeeld als overige belegging.
- Beleggingen in beleggingsinstellingen waarbij geen onderscheid naar categorie te maken is worden ingedeeld als overige belegging.

De spaarsaldi in de VPS en BPR regeling zijn voor risico van de deelnemers. In het beleggingsbeleid is echter geen verschil in beleid tussen belegd vermogen voor risico van het fonds en voor de deelnemers. Derhalve is in de jaarrekening en het jaarverslag gekozen om niet te specificeren naar risico drager. Alle beleggingen kunnen naar rato worden verdeeld voor risico van het fonds en voor risico van de deelnemers.

Wijzigingen ten opzichte van vorig verslagjaar

In verband met de vernieuwde RJ 610 en de fusie van de pensioenfondsen PDC en PGB zijn de vergelijkende cijfers over 2006 aangepast.

Ten aanzien van de geconsolideerde cijfers van PDC en PGB zijn enkele wijzigingen aangebracht.

- In 2006 rapporteerde PDC de technische voorzieningen op basis van het FTK, terwijl PGB op basis van APP rapporteerde. In de vergelijkende cijfers over 2006 zijn alle technische voorzieningen van zowel PDC als PGB gebaseerd op het FTK.
- In de voorziening pensioenverplichtingen is de voorziening van de stichting Vrijwillig Vervroegde Uittreding Gist-Brocades (VUT stichting) van PGB opgenomen. Deze voorziening werd voorheen als aparte balanspost opgenomen.
- Bij de uitkeringen zijn de uitkeringen van de VUT stichting meegenomen.
- Bij de vorderingen en schulden zijn diverse posten van PDC en PGB gesaldeerd.

Ten aanzien van de vernieuwde RJ 610 zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd.

- Beleggingen worden weergegeven in vijf hoofdcategorieën. De categorieën aandelen en vastgoed werden voorheen weergegeven als zakelijke waarden. Daarnaast is het in de vernieuwde RJ 610 niet meer toegestaan om derivaten in de beleggingscategorie weer te geven waar ze betrekking op hebben. Beleggingen in gemengde beleggingsinstellingen worden volledig weergegeven bij de hoofdcategorie. De vergelijkende cijfers van 2006 zijn op basis van de vernieuwde richtlijnen ingedeeld. Een specificatie van de beleggingen is in de toelichting van de balans opgenomen.
- Vorderingen inzake beleggingen (zoals overlopende dividenden) zijn als beleggingen opgenomen.
- De kosten van vermogensbeheer en transactiegerelateerde kosten zijn als separate kostenpost weergegeven bij de beleggingsresultaten.
- De voorziening pensioenverplichtingen is opgesplitst naar risico van het fonds en risico van de deelnemer. Deze laatste betreft de voorziening ten aanzien van de BPR en VPS regeling.

Overige wijzigingen ten aanzien van inzichtelijkheid en consistentie:

- VPS premies zijn meegenomen onder werknemer premies omdat deze betrekking op de regeling Vrijwillig Pensioensparen van deelnemers en niet van werkgevers.

Per saldo hebben de wijzigingen de geconsolideerde balanswaarde per ultimo 2006 verlaagd met EUR 652 duizend.

Buitenlandse valuta

Waarden van activa en passiva genoteerd in buitenlandse valuta worden omgerekend in euro's tegen de koersen ultimo verslagjaar. Transacties luidende in vreemde valuta worden in de administratie tegen dagkoersen opgenomen. Koersverschillen worden geboekt bij de indirecte beleggingsopbrengsten.

Beleggingen in vastgoed

Beleggingen in beursgenoteerd onroerend goed worden gewaardeerd tegen de op 31 december bekende marktwaarde. Beleggingen in niet-beursgenoteerde onroerend goedparticipatiemaatschappijen worden gewaardeerd tegen de laatst bekende intrinsieke waarde.

Beleggingen in aandelen

Alle beleggingen in aandelen worden gewaardeerd op de op 31 december bekende marktwaarde. Aandelen waarvoor geen beurswaarde beschikbaar is, worden gewaardeerd tegen de op 31 december bekende intrinsieke waarde.

Beleggingen in vastrentende waarden

Alle beleggingen in vastrentende waarden worden gewaardeerd op de op 31 december bekende marktwaarde inclusief opgelopen rente. Indien geen marktwaarde bekend is wordt een theoretische prijs berekend op basis van de op dat moment geldende yield curve.

Beleggingen in derivaten

Beleggingen in beursgenoteerde derivaten worden gewaardeerd tegen de op 31 december bekende marktprijzen. Beleggingen welke onderhands zijn gekocht, waarvoor geen directe marktwaardering beschikbaar is, worden gewaardeerd op basis van actuele marktparameters.

De nieuwe RJ 610 schrijft voor dat derivaten met een negatieve waarde op de passiva zijde van de balans moeten worden weergegeven. Het fonds beroept zich echter op artikel 362 lid 4 van Titel 9 Boek 2 BW, op basis van de inzichtelijkheid van de verslaglegging. Derhalve zijn alle derivaten, met zowel een positieve als negatieve waarde, als belegging opgenomen op de activa zijde van de balans.

Vorderingen

Vorderingen worden tegen de nominale waarde opgenomen, met uitzondering van vorderingen inzake gecedeerde aanspraken. Deze worden op dezelfde grondslagen berekend als de pensioenverplichtingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Pensioenfondsreserve

De pensioenfondsreserve bestaat uit het verschil tussen de activa en verplichtingen

Op de pensioenfondsreserve muteren via het saldo van baten en lasten de gerealiseerde en niet gerealiseerde beleggingsopbrengsten en valutakoersverschillen.

Pensioenverplichtingen

Onder pensioenverplichtingen worden verstaan de verplichtingen wegens pensioenaanspraken van deelnemers en gewezen deelnemers, alsmede van nagelaten betrekkingen. Deze verplichtingen worden berekend als de contante waarde van de door de verzekerden tot de balansdatum verkregen pensioenaanspraken. Voor de berekening van de contante waarde wordt gebruik gemaakt van de marktrente, passende bij de termijnstructuur van de verplichtingen, gepubliceerd door DNB (2007: 4,8%, 2006: 4,2%). In de actuariële toelichting op pagina 42 wordt specifiek ingegaan op de waarderingsgrondslagen van de pensioenverplichtingen.

Schulden

Schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

Beleggingsresultaten

Onderscheiden worden directe en indirecte beleggingsresultaten. Directe beleggingsresultaten bestaan o.a. uit dividenden, coupon betalingen, interestontvangsten en vergoedingen voor verbruikleen. Deze opbrengsten worden aan het boekjaar toegerekend waar ze betrekking op hebben. Indirecte beleggingsresultaten omvatten gerealiseerde en niet gerealiseerde waardeverschillen. De kosten van extern en intern vermogensbeheer en transactiegerelateerde kosten worden in mindering gebracht bij de beleggingsopbrengsten.

Uitkeringen

De uitkeringen bestaan uit de betalingen aan uitkeringsgerechtigden in het boekjaar.

Uitvoeringskosten

Uitvoeringskosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Interne uitvoeringskosten ten aanzien van vermogensbeheer worden in mindering gebracht bij de beleggingsopbrengsten. De verdeling tussen kosten voor vermogensbeheer en overige kosten is gebaseerd op de resultaten van de CEM Benchmark, gebaseerd op het jaar 2006.

5.5 Toelichting op de balans

1) Toelichting beleggingen

Vastgoed

Vastgoed bevat beleggingen in onroerend goed aandelen (indirect onroerend goed) en beleggingsfondsen welke in onroerend goed beleggen. Vorderingen inzake vastgoedbeleggingen zijn conform RJ 610 toegewezen aan beleggingen in vastgoed. PDN belegt niet in direct onroerend goed.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de beleggingen per categorie, regio, valuta en een overzicht van de mutaties van de portefeuille in 2007. Daarnaast zijn de posities welke meer dan 5% van het totaal aan onroerend goed uitmaken apart weergegeven.

(in EUR mln)

Categorie	2007	2006
Direct	-	0
Indirect beursgenoteerd	196	301
Indirect niet beursgenoteerd	37	9
Vorderingen	-	2
Totaal	233	312

Regio	2007	2006
Europa	80	137
Noord Amerika	91	141
Azië	30	34
Overige	32	-
Totaal	233	312

Valuta	2007	2006
EUR	76	68
USD	90	140
GBP	29	59
JPY	9	12
CHF	3	3
Overige	26	30
Totaal	233	312

Opbouw onroerend goed	
Waarde 31-12-2006	312
Aankopen	50
Verkopen	-60
Waardeontwikkeling/overige posten	-69
Waarde 31-12-2007	233

Posities groter dan 5%	
Eurosiris	26,5

Aandelen

Aandelen omvatten directe beleggingen in aandelen en beleggingsfondsen welke voor het merendeel in aandelen beleggen. Vorderingen inzake aandelen zijn conform RJ 610 toegewezen aan beleggingen in aandelen.

De beleggingen in aandelen worden in onderstaande tabellen gespecificeerd naar regio, genoteerde valuta en sector. Daarnaast is een waardeopbouw gegeven waarin de aankopen, verkopen en waardeontwikkelingen staan. Er zijn ultimo 2007 geen posities waarin een belang is dat groter is dan 5% van de omvang van de aandelenportefeuille.

(in EUR mln)

Categorie	2007	2006
Beursgenoteerde aandelen	1.525	1.695
Beleggingsfondsen	571	607
Vorderingen	3	3
Totaal	2.099	2.305

Regio	2007	2006
Europa	1.176	1.308
Noord Amerika	428	493
Azië	256	277
Emerging Markets	184	172
Overige	55	55
Totaal	2.099	2.305

Valuta	2007	2006
EUR	888	963
USD	638	692
GBP	277	314
JPY	132	150
CHF	94	116
Overige	70	70
Totaal	2.099	2.305

Sector	2007	2006
Energie	259	259
Grondstoffen	113	78
Industrie	141	150
Consumentendiensten	122	142
Consumentengoederen	177	182
Gezondheidszorg	125	148
Financiële instellingen	343	489
Informatietechnologie	94	103
Telecommunicatie	121	114
Utilities	68	65
Overige	536	575
Totaal	2.099	2.305

Opbouw Aandelen	
Waarde 31-12-2006	2.305
Aankopen	81
Verkopen	-317
Waardeontwikkeling/overige posten	30
Waarde 31-12-2007	2.099

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden omvatten beleggingen in reguliere staats- en bedrijfsobligaties, obligaties welke gekoppeld zijn aan de inflatie, deposito's en beleggingen in fondsen waarvan het grootste deel in obligaties belegd is. Vorderingen inzake vastrentende waarden zijn conform RJ 610 toegewezen aan beleggingen in vastrentende waarden.

In onderstaande tabellen worden de beleggingen in vastrentende waarden uitgesplitst naar categorie, looptijd, valuta en credit rating. Daarnaast is een overzicht van de opbouw van de vastrentende waarden weergegeven.

Tot slot zijn de posities welke meer dan 5% van het totaal aan vastrentende waarden uitmaken apart weergegeven.

Circa 3% van de portefeuille Vastrentende waarden bestaat uit bedrijfsobligaties met een rating lager dan A. Slechts een klein deel hiervan betreft de sector financials welke met name getroffen is door de kredietcrisis.

(in EUR mln)

Categorie	2007	2006
Staatsobligaties	1.228	1.186
Credits	483	281
Inflation-linked obligaties	679	687
Hypothecaire leningen	0	0
Leningen op schuldbekentenis	31	54
Funds	324	314
Totaal	2.745	2.522

Credit rating	2007	2006
Aaa	1.406	1.739
Aa	575	196
A	360	151
≤Baa	80	68
Funds	324	368
Totaal	2.745	2.522

Looptijd	2007	2006
< 1 jaar	18	121
1-3 jaar	96	159
3-5 jaar	366	221
5-10 jaar	913	659
10-20 jaar	483	395
> 20 jaar	545	653
Overige	324	314
Totaal	2.745	2.522

Valuta	2007	2006
EUR	2.388	2.164
USD	334	343
JPY	15	15
GBP	8	-
Totaal	2.745	2.522

Opbouw Vastrentende waarden	
Waarde 31-12-2006	2.522
Aankopen	1.386
Verkopen	-1.055
Waardeontwikkeling/overige posten	-108
Waarde 31-12-2007	2.745

Posities groter dan 5%	
Pimco	150,9

Derivaten

Derivaten omvatten afgeleide producten. Het betreft veelal beleggingen welke een specifiek risico (bijvoorbeeld inflatie, rente, valuta en aandelenrisico) afdekken. Vorderingen inzake derivaten zijn conform RJ 610 toegewezen aan beleggingen in derivaten.

Ten aanzien van de futures is de onderliggende waarde EUR -28 mln. De opties omvatten geschreven callopties welke volledig waren gedekt. De basket putoptie is een long optie met een onderliggende waarde van EUR 350 mln. Per 31 december 2007 was de optie vrijwel waardeloos in verband met de naderende expiratie.

De valuta forwards zijn termijncontracten met het doel om valutarisico's af te dekken. Door beleggingen buiten de Eurozone is het pensioenfonds blootgesteld aan valutarisico. Het valutarisico wordt strategisch afgedekt met valuta termijncontracten. In de onderstaande tabel is de valuta-exposure van de beleggingsportefeuille weergegeven. Hierbij zijn de vreemde valutabelangen in SGD, CAD, AUD, HKD, NZD en in de opkomende markten middels een verdeelsleutel toegewezen aan het USD valutabelang. Tevens zijn de valuta-exposures die zich impliciet binnen de in portefeuille aangehouden beleggingsfondsen bevinden aan de relevante, in de tabel opgenomen, valuta-soorten toegewezen.

(in EUR mln)

	Exposure	Afdekking	Hedge ratio
USD	1.068	559	52%
GBP	317	274	87%
JPY	214	178	83%
CHF	97	65	67%
Totaal	1.696	1.077	63%

De afdekking van de vreemde valutabelangen vindt gedeeltelijk intern (12,3%) middels een passieve overlay structuur plaats en wordt gedeeltelijk extern (87,7%) vormgegeven middels een actief ingerichte externe managerstructuur. Strategisch wordt 50% van de buitenlandse valuta exposure afgedekt middels deze overlay structuur. Per ultimo resulteerde de afdekking 2007 in een gemiddelde hedge van 63%. Als gevolg van de valuta afdekking is het rendement van de niet-euro beleggingen in de portefeuille minder afhankelijk van de bewegingen op de valutamarkten.

De swaptions zijn opties waarmee in de toekomst een renteswap kan worden aangegaan. Hiermee wordt het renterisico beperkt. De (inflation-linked) swaptions bestaan uit een aantal gekochte putopties (payer) en geschreven callopties (receiver), beide met een onderliggende waarde van EUR 325 mln. Hiervan is EUR 100 mln gekoppeld aan de reële rente.

(in EUR mln)

Categorie	2007	2006
Convertible bonds	9	8
Futures	0	0
Opties	0	-1
Basket put-optie	0	5
FX forwards	35	10
Swaptions	-1	-
Inflation-linked swaptions	0	-
Totaal	43	22

Valuta	2007	2006
EUR	8	11
USD	15	0
GBP	15	0
JPY	3	11
Overige	2	0
Totaal	43	22

Opbouw derivaten	
Waarde 31-12-2006	22
Aankopen	5
Verkopen	-6
Waardeontwikkeling/overige posten	22
Waarde 31-12-2007	43

Overige beleggingen

Overige beleggingen omvatten alle beleggingen die niet in een van de bovenstaande categorie-indelingen passen. Het betreft onder andere beleggingen in commodities, infrastructuur, venture capital en beleggingen in mixfondsen waarbij geen duidelijk onderscheid tussen de verschillende soorten beleggingen is. Vorderingen inzake overige beleggingen zijn conform RJ 610 toegewezen aan beleggingen in derivaten.

In onderstaande tabellen zijn de posities onderscheiden naar categorie en valuta. Daarnaast is een opbouw van de overige beleggingen weergegeven.

(in EUR mln)

Categorie	2007	2006
Mixfondsen	37	36
Commodities	59	53
Venture Capital	17	17
Microfinance	8	-
Renewable Energy	5	-
Infrastructuur	8	2
Totaal	134	108

Valutaverdeling	2007	2006
EUR	36	17
USD	98	91
Totaal	134	108

Opbouw Overige beleggingen	
Waarde 31-12-2006	108
Aankopen	24
Verkopen	-2
Waardeontwikkeling/overige posten	4
Waarde 31-12-2007	134

Aanvullende toelichting

- PDN belegt niet in de premiebijdragende ondernemingen.
- Met de custodian is overeengekomen dat aandelen kunnen worden uitgeleend aan derden. Hierbij wordt het juridisch eigendom overgedragen, maar blijft het economisch eigendom in bezit van PDN. Voor het uitlenen wordt een vergoeding betaald. Tevens wordt een onderpand gestort ter afdekking van de risico's. Ultimo 2007 waren er voor EUR 2.010 mln aan beleggingen uitgeleend. PDN heeft de mogelijkheid om restricties op te leggen over het stembeleid van de uitgeleende aandelen.

2) Toelichting vorderingen en overlopende activa

De vorderingen bestaan uit vorderingen inzake gecedeerde rechten en diverse debiteuren.

3) Toelichting overige activa

Overige activa bestaan uit de saldi van diverse bankrekeningen in verschillende valuta.

4) Toelichting pensioenfondsreserve

De pensioenreserve bestaat uit het verschil tussen de verplichtingen en bezittingen van het pensioenfonds. PDN onderscheidt in haar boekhouding geen bestemmingsreserves. In 2007 is het resultaat van EUR 131 mln toegevoegd aan de pensioenfondsreserve.

Conform de pensioenwet wordt ook het vereist vermogen vastgesteld waarbij met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen een periode van één jaar over minder waarden beschikt dan de hoogte van de technische voorzieningen. Ultimo 2007 bedraagt het vereist vermogen EUR 659 mln.

5) Toelichting voorziening pensioenverplichtingen

In onderstaande tabel zijn de voorzieningen pensioenverplichtingen (VPV) uitgesplitst naar de verschillende regelingen. In de actuariële toelichting vanaf pagina 42 zijn de opbouw, wijzigingen en de grondslagen van de VPV gedetailleerd weergegeven.

(in EUR mln)

Pensioenverplichtingen naar categorie	2007	2006
Pensioenregelingen	3.214	3.324
Prepensioenregelingen	88	103
Beschikbare premiereregeling	262	234
Vrijwillig pensioensparen	3	1
VUT Voorziening	18	23
Totaal	3.585	3.685

De duration van de pensioenverplichtingen bedraagt 11,5 jaar.

6) Toelichting langlopende schulden

Langlopende schulden zijn schulden welke een looptijd hebben van langer dan 1 jaar. De langlopende schulden van PDN bestaan ultimo 2007 voor EUR 11 mln uit een VVU voorziening en voor EUR 9 mln uit depots van de wekgevers.

7) Toelichting kortlopende schulden en overlopende passiva

Per 1 januari 2007 is de lening van DSM aan PDN kwijtgescholden omdat de fusie tussen PGB en PDC een feit is geworden.

(in EUR mln)

kortlopende schulden	2007	2006
Ziektekostenpremie	1	3
Lening DSM NV werkgevers	-	91
Belastingen en sociale premies	1	2
Exploitatiekosten	5	5
Overige schulden	5	3
	2	2
Totaal	14	106

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De Nederlandse belastingdienst heeft in 2003 PVM een naheffingsaanslag ter hoogte van uiteindelijk EUR 1 mln opgelegd. De naheffing betreft niet betaalde omzetbelasting over diensten met betrekking tot vermogensbeheer over de periode 1997 - 2001. In verband met de liquidatie van PVM heeft PDN zich garant gesteld voor de mogelijke financiële consequenties. Mede in verband met de liquidatie van PVM heeft de fiscus aanvullend een naheffing gedaan over de jaren 2002 en 2003 ad EUR 1,5 mln. De totale claim betreft inclusief wettelijke rente ultimo 2007 ca. EUR 3 mln.

Op 6 april 2006 heeft de rechtbank te Breda uitspraak gedaan inzake het geschil en de belastingdienst in het gelijk gesteld. PDN blijft echter van mening dat de naheffingsaanslag niet terecht is en heeft op 12 mei 2006 beroep aangetekend bij het gerechtshof te 's Hertogenbosch.

De zitting bij het hof heeft op 15 januari 2008 plaatsgehad en de op te leggen vergrijpboete ad 10% is door de inspecteur tijdens de zitting ingetrokken. Door het hof is ter zitting het voorstel gedaan of partijen geen onderlinge regeling zouden kunnen treffen. Beide partijen zijn hiertoe bereid en gesprekken inzake een mogelijk regeling lopen. Het hof zal indien partijen niet nader tot elkaar komen binnen drie maanden een uitspraak doen.

5.6 Toelichting op de baten en lasten

8) Specificatie premies

In onderstaande tabel staat een opbouw van de feitelijke premie inkomsten van PDN in 2007. Op pagina 45 staat een nadere toelichting over de totstandkoming van de premie inkomsten. De werkgeverspremie bevat de afdracht van de werkgevers aan het pensioenfonds. De samenstelling van deze afdracht is een collectieve afspraak tussen werkgevers en sociale partners. De werknemersinleg bevat premies voor prepensioen (PPS) en Vrijwillig pensioensparen (VPS).

(in EUR mln)

Premies	2007	2006
Premies werkgevers	87	87
Inleg werknemers PPS en VPS	4	5
Reguliere premies	91	92
Vrijval lening DSM NV	91	-
Storting bij inkoop NeoResins	11	-
Korting werkgever	-69	-
Totale premies	124	92

9) Specificatie opbrengst uit beleggingen

De beleggingsopbrengsten bestaan uit directe en indirecte beleggingsopbrengsten. Van deze opbrengsten worden de transactiekosten en de kosten van vermogensbeheer in mindering gebracht. Directe beleggingsopbrengsten bestaan uit dividenden, belasting restituties, coupons en enkele overige directe ontvangsten gerelateerd aan het vermogensbeheer.

(in EUR mln)

Directe beleggingsopbrengsten	2007	2006
Dividenden (incl restituties)	56	60
Coupons	79	80
Overige	7	2
Totaal	142	142

Indirecte beleggingsopbrengsten bestaan uit gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten ten gevolge van de waardeveranderingen van de beleggingen.

(in EUR mln)

Indirecte beleggingsopbrengsten	2007	2006
Gerealiseerde waardestijgingen	86	29
Ongerealiseerde waardestijgingen	-141	114
Overige	-2	-3
Totaal	-57	140

De kosten voor vermogensbeheer bestaan uit kosten voor intern en extern vermogensbeheer. Transactiegerelateerde kosten omvatten kosten voor o.a. bewaardiensten, gelddiensten, effectendiensten en diverse bank- en financieringskosten.

10) Toelichting overige baten

De overige baten bestaan grotendeels uit opbrengsten uit gecedeerde rechten. Deze hebben betrekking op uitkeringen van gecedeerde rechten.

11) Specificatie uitkeringen

De uitkeringen aan de deelnemers worden in onderstaande tabel nader gespecificeerd.

(in EUR mln)

Uitkeringen	2007	2006
Ouderdomspensioen	136	129
Nabestaandenpensioen	50	47
Arbeidsongeschiktheidspensioen	3	3
Prepensioenregeling	14	12
Wezenpensioen	1	1
VUT	6	7
Overige	0	1
Totaal	210	200

12) Toelichting mutatie voorziening pensioenverplichtingen

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen weer. De voorziening is gebaseerd op de door de DNB gepubliceerde marktrente. Ultimo 2007 bedroeg deze 4,8%.

De mutatie van de gecedeerde rechten is in mindering gebracht op de mutatie van de pensioenaanspraken.

(in EUR mln)

Ontwikkeling pensioenverplichtingen	2007	2006
Voorziening primo jaar	3.685	3.669
Benodigde intrest	173	154
Jaaropbouw, risicopremies en inkoop	146	90
Backservice en indexatie	79	106
Uitkeringen	-210	-200
Vrijval excassokosten	-4	-3
Afkoop	-16	-4
Mutaties	-	0
Kanssystemen	-15	-4
Wijziging VPV herverzekerd	-1	0
Collectieve waardeoverdracht	-9	-
Wijziging actuariële grondslagen	-27	1
Wijziging marktrente	-216	-213
Introductie langlevensopslag	-	89
Voorziening ultimo jaar	3.585	3.685

13) Toelichting saldo waardeoverdrachten

Het saldo van waardeoverdrachten bestaat uit betaalde waardeafkopen en ontvangen bedragen voor waardeinkopen.

14) Toelichting uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten betreffen kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling door DPS en rechtstreeks bij het fonds in rekening gebrachte uitvoeringskosten. Uitvoeringskosten welke gerelateerd zijn aan vermogensbeheer worden bij de beleggingsresultaten in mindering gebracht

15) Toelichting overige lasten

De overige lasten bevatten diverse overige kosten.

5.7 Bestemming saldo van baten en lasten

Het saldo van de baten en lasten ad. EUR 131 mln word toegevoegd aan de pensioenfondsreserve.

5.8 Beloning bestuurders

De bestuursleden van het fonds zijn onbezoldigd, met uitzondering van de (plaatsvervangende) gepensioneerde bestuursleden. De (plaatsvervangende) bestuursleden ontvingen in het verslagjaar een onkostenvergoeding van totaal EUR 38.504.

5.9 Actuariële toelichting

Actuariële grondslagen

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) van het fonds uit hoofde van de pensioenaanspraken van deelnemers en gewezen deelnemers, alsmede aan nagelaten betrekkingen, is in de balans "Pensioenverplichtingen" genoemd.

Bij de vaststelling hiervan, dus bij de waardering van de pensioenverplichtingen, wordt uitgegaan van bepaalde veronderstellingen, waarvan de navolgende de voornaamste zijn.

Sterfte

Daar de uitbetalingsduur van de pensioenuitkeringen, alsmede (voor het nabestaandenpensioen) de ingangsdatum van het pensioen, afhankelijk zijn van het tijdstip van overlijden van de verzekerden, dient bij de waardering van de pensioenverplichtingen te worden uitgegaan van bepaalde levensverwachtingen. Bij de berekening van de VPV ultimo 2007 zijn de tot dan toe gebruikte overlevingstafels Gehele Bevolking Mannen/Vrouwen over de periode 1995 - 2000 met een leeftijdsterugstelling van drie jaar voor mannen en één jaar voor vrouwen, vervangen door de door het Actuarieel Genootschap vervaardigde Prognosetafels over de periode 2005 - 2050 met een leeftijdsterugstelling van één jaar voor mannen en vrouwen.

Langlevensopslag

Door het gebruik van de Prognosetafels is al rekening gehouden met toenemende levensverwachtingen. Anticiperen op de sterftetrend via een opslag als vorig jaar is dus niet langer nodig. Deze opslag komt ultimo 2007 dan ook te vervallen.

Rentetermijnstructuur

De marktrente ultimo 2007 is conform de regels van het overgangsregime FTK ontleend aan de rentetermijnstructuur als gepubliceerd door DNB. Op basis van de rentetermijnstructuur voor december 2007 komt dit voor PDN overeen met een marktrente van 4,8%.

Burgerlijke staat

Voor nog niet gepensioneerde verzekerden wordt inzake de bestaande aanspraken op nabestaandenpensioen uitgegaan van een veronderstelde mate van gehuwdheid of partnerschap van de verzekerden en niet van de werkelijke burgerlijke staat. In casu wordt er vanuit gegaan dat alle nog niet gepensioneerde verzekerden een partner hebben. Hierbij wordt tevens aangenomen dat de partners van verschillend geslacht zijn en de vrouw 3 jaar jonger is dan de man. Na pensionering wordt voor de bepaling van de aanspraken op nabestaandenpensioen uitgegaan van de werkelijke burgerlijke staat.

Kosten

In de contante waarde van de pensioenverplichtingen is een opslag van 2% begrepen voor kosten van uitbetaling na pensioeningang.

Basisgegevens

De administratieve basisgegevens welke als uitgangspunt dienen voor de berekening van de VPV worden door de accountant gecontroleerd en zijn dienaangaande van een assurance rapport voorzien.

Pensioenverplichting en verzekerdenbestanden

De VPV wordt berekend als de contante waarde van de door de verzekerden verkregen pensioenaanspraken. Bij de berekening van de pensioenverplichtingen is uitgegaan van de op balansdatum geldende pensioenreglementen. Deze voorziening bedraagt ultimo 2007 EUR 3.585 mln.

In deze voorziening zijn mede begrepen de verplichtingen voortvloeiende uit de VUT regeling bij DSM Gist Services BV ad EUR 18 mln, de prepensioneringsregeling (alleen van toepassing voor actieven geboren vóór 1950 en ingegane prepensioenuitkeringen) ad EUR 88 mln, voor de beschikbare premierregeling (voor actieven geboren ná 1949 en slapers) ad EUR 262 mln en voor de regeling vrijwillig pensioensparen ad EUR 3 mln.

De toename van de aantallen actieve deelnemers is voornamelijk het gevolg van de collectieve waardeoverdracht van de in Stichting Pensioenfonds Avecia Nederland verzekerde actieve deelnemers (357) van DSM NeoResins BV naar PDN.

De contante waarde van de door het fonds overgenomen rechten van verzekerden tegenover derden bedraagt ultimo 2007 EUR 4,2 mln. Deze post is op dezelfde grondslagen berekend als de VPV.

De tabel op de volgende pagina geeft het aantal verzekerden en de VPV weer.

Categorie	Aantal verzekerden		VPV (in EUR mln)	
	2007	2006	2007	2006
Pensioenregelingen				
Niet ingegaan				
Actieve deelnemers				
- mannen	6.895	6.656	1.046	1.056
- vrouwen	1.615	1.445	64	61
Gewezen deelnemers (slapers)				
- mannen	7.031	7.164	242	262
- vrouwen	2.764	2.771	31	33
Arbeidsongeschikten				
- mannen	409	438	52	58
- vrouwen	105	104	6	7
Ingegaan				
Ouderdomspensioenen	8.384	8.251	1.330	1.388
Arbeidsongeschiktheidspensioenen	486	550	17	17
Nabestaandenpensioenen	5.178	5.182	423	439
Wezenpensioenen	198	191	3	3
Totaal	33.065	32.752	3.214	3.324
Prepensioneringsregelingen				
Niet ingegaan				
Actieve deelnemers				
- mannen	432	495	64	69
- vrouwen	18	22	2	2
Gewezen deelnemers (slapers)				
- mannen	-	63	-	7
- vrouwen	-	100	-	3
Ingegaan				
Prepensioenen	340	311	22	22
Totaal	790	991	88	103
Beschikbare premieregeling				
Mannen	5.988	6.012	238	215
Vrouwen	1.417	1.325	24	19
Totaal	7.405	7.337	262	234
Vrijwillig pensioensparen				
Mannen	260	218	3	1
Vrouwen	27	24	0	0
Totaal	287	242	3	1
VUT Voorziening			18	23
Totaal verzekerden/ VPV	41.547	41.322	3.585	3.685

Premie

In het voor de jaren 2006 t/m 2010 geldende financieringssysteem is de jaarlijkse bijdrage vastgesteld op 21% van het pensioengevende salaris (niveau 2007: EUR 87 mln). Daarnaast hebben er extra stortingen door de werkgever plaatsgevonden t.b.v. de fusie met het Pensioenfonds Gist-Brocades (EUR 91 mln) en t.b.v. de collectieve waardeoverdracht van DSM NeoResins (EUR 11 mln). Tevens werd een korting op de premie verleend van EUR 69 mln. Het totale premieoverzicht voor 2007 ziet er als volgt uit:

(in EUR mln)

Premie	2007	2006
Premie	120	87
Inleg werknemers t.b.v. prepensioen en vrijwillig pensioen	4	5
Totaal	124	92

Ontvangen inkoopsummen 2007	Aantal	Bedrag
Overdrachten uit reserveoverdrachten	80	2
Collectieve waardeoverdracht DSM NeoResins	551	61
Overige inkoop (incl. FVP)	75	0
Totaal	706	63

Actuariële en bedrijfstechnische analyse

Samenvatting

In 2007 is een positief resultaat behaald ad EUR 131 mln. In het volgende overzicht is dit resultaat naar oorzaken gesplitst.

(in EUR mln)

Verdeling resultaat naar bronnen	2007	2006
Intrest, backservice en indexaties	-186	8
Premies	37	0
Kosten	13	7
Kanssystemen	15	4
Collectieve waardeoverdracht	9	-
Wijziging marktrente	216	213
Introductie langlevensopslag	-	-89
Wijziging actuariële grondslagen	27	-1
Totaal	131	142

Toelichting

Het positief resultaat over 2007 ad EUR 131 mln is conform de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) toegevoegd aan de pensioenfondreserve. De analyse van het jaarresultaat 2007 heeft geheel plaatsgevonden op basis van een rekenrente van 4,2%. De overgang naar de rentetermijnstructuur voor december 2007 én de overgang naar de Prognosetafels worden als separate posten in het resultaat genomen. Het resultaat is als volgt ontstaan:

Intrest, backservice en indexaties

De beleggingsopbrengsten inclusief overige baten en lasten bedroegen in 2007 EUR 77 mln. Op basis van de gehanteerde rekenrente, zijnde de marktrente ultimo 2006, moest aan de VPV een bedrag ter grootte van EUR 173 mln worden toegevoegd. Voor kosten van vermogensbeheer wordt conform de ABTN van de beleggingsopbrengsten een bedrag afgezonderd ter grootte van EUR 11 mln. Per saldo leidt dit tot een verlies op intrest van EUR 107 mln. Daarnaast wordt deze post aangewend ter dekking van de lasten voor backservicekoopsommen en koopsommen voor indexaties van pensioenaanspraken. Deze lasten bedroegen in totaal EUR 79 mln. Het negatieve resultaat is derhalve EUR 186 mln.

Premies

De premie is gelijk aan 21% van het pensioengevend salaris. Zoals vermeld onder 'Premie' hebben in het boekjaar extra stortingen van de werkgever plaatsgevonden en is een korting op de premie verleend. De totaal

betaalde premie, inclusief inkoopsummen, bedroeg in 2007 EUR 187 mln.
De benodigde actuariële bruto koopsom bedraagt EUR 150 mln en is als volgt opgebouwd:

Actuariële koopsom	2007	2006
Jaaropbouw	66	70
Risicopremie	17	17
Administratiekostenopslag	4	4
Inkoopsummen	63	3
Totaal	150	94

Het resultaat op premies bedraagt derhalve EUR 37 mln, bestaande uit het verschil tussen de ontvangsten ad EUR 187 mln en de actuariële benodigde premies ad EUR 150 mln.

Kosten

De totale apparaatskosten van PDN bedroegen in 2007 EUR 6 mln. Hiervan kon EUR 4 mln bestreden worden via de uit de VPV beschikbaar komende vrijval voor excassokosten. Uit de administratiekostenopslag op de actuariële koopsom die in de premie begrepen is valt bovendien EUR 4 mln vrij. Daarnaast is uit de beleggingsopbrengsten, conform hetgeen in de ABTN is vastgelegd, een bedrag ter grootte van EUR 11 mln afgezonderd voor de dekking van kosten van vermogensbeheer. Per saldo leidt dit tot een positief resultaat op kosten van EUR 13 mln.

Kanssystemen

Bij de vaststelling van de pensioenverplichtingen wordt o.a. uitgegaan van bepaalde verwachtingen omtrent sterfte, arbeidsongeschiktheid en burgerlijke staat van verzekerden. In het onderhavige boekjaar bleek dat de werkelijkheid gunstig afweek van de gemaakte veronderstellingen. Als gevolg van deze afwijking tussen de realiteit en de veronderstellingen is in 2007 een voordelig resultaat van EUR 15 mln opgetreden. Dit resultaat kan gesplitst worden in een winst van EUR 6 mln op het sterfterisico en een winst van EUR 9 mln op het arbeidsongeschiktheidsrisico.

Wijziging markrente

Toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur kwam ultimo 2006 voor PDN overeen met een markrente van 4,2%. Ultimo 2007 leidde deze toepassing tot een markrente van 4,8%. De overgang naar de rentetermijnstructuur voor december 2007 heeft een vrijval van de VPV tot gevolg van EUR 216 mln.

Wijziging actuariële grondslagen

Ultimo 2007 is de VPV gewaardeerd op nieuwe sterftegrondslagen. Deze nieuwe grondslagen zijn gebaseerd op de door het AG gepubliceerde Prognosetafels. Daardoor kan de vorig boekjaar geïntroduceerde langlevensopslag vervallen. Per saldo leidt dit tot een bate van EUR 27 mln.

Solvabiliteitstoets

De toets is toegepast op die delen van de pensioenverplichtingen waarover het fonds risico's loopt. De voorzieningen voor de beschikbare premieregeling en de regeling vrijwillig pensioensparen zijn vanwege hun karakter zowel aan de verplichtingenkant als aan de vermogenskant buiten beschouwing gelaten. De samenstelling van het toetsvermogen is weergegeven in de volgende tabel.

	(in EUR mln)
Toetsvermogen	2007
Totaal beleggingen	5.254
Saldo van schulden en vorderingen	-23
Af: Voorziening voor beschikbare premieregeling	-262
Af: Voorziening voor vrijwillig pensioensparen	-3
Af: Voorziening voor VUT	-18
Aanwezig toetsvermogen	4.948

De financiële positie van het pensioenfonds volgens de FTK-methode kan als volgt worden weergegeven.

(in EUR mln)

Solvabiliteitstoets	2007 % van VPV	
Aanwezig toetsvermogen	4.948	149,9
Af: VPV (excl. BPR & VPS)	-3.302	-100,0
Af: minimaal vereist eigen vermogen (4,2%)	-139	-4,2
Dekkingspositie	1.507	45,7
Af: vereist eigen vermogen (excl. minimaal vereist eigen vermogen)	-520	-15,8
Reservepositie	987	29,9

Het vereist eigen vermogen is het nominale eigen vermogen waarbij volgens het FTK-model de kans dat er eind 2007 een tekort bestaat kleiner is dan 2,5%. Uit het bovenstaande blijkt dat er zowel sprake is van een dekking als van een reserveoverschot. Het reserveoverschot bedraagt 29,9% van de VPV. Dit betekent dat het pensioenfonds naar verwachting voldoende vermogen heeft om de nominale aanspraken te dekken.

6 Overige gegevens

6.1 Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2007 van Stichting Pensioenfonds DSM Nederland te Heerlen bestaande uit de balans per 31 december 2007 en de winst-en-verliesrekening over 2007 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het Bestuur van de Stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de Stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die de het Bestuur van de Stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds DSM Nederland per 31 december 2007 en van het resultaat over 2007 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Maastricht, 2 april 2008

Ernst & Young Accountants
namens deze

w.g. drs. R.E.J. Pluymakers RA

6.2 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds DSM Nederland te Heerlen is aan Watson Wyatt B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2007.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening. In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Als onderdeel daarvan:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegeane verplichtingen zal kunnen nakomen. De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De bevindingen van de accountant ten aanzien van de door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt heb aanvaard.

Met inachtneming van het navolgende ben ik van oordeel dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum ten minste gelijk aan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum ten minste gelijk aan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds DSM Nederland is naar mijn mening goed, mede gelet op de ruime mogelijkheden tot toeslagverlening. Daarbij is bepalend de mate van waarschijnlijkheid dat het pensioenfonds zal kunnen voldoen aan de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, in aanmerking nemend het streven inzake toeslagen, zoals aan verzekerden meegedeeld en de in wet- en regelgeving opgenomen criteria.

Eindhoven, 2 april 2008

drs. H.J.W. van Gemert AAG
verbonden aan Watson Wyatt B.V.

7 Begrippenlijst

Afkortingen

ABTN	Actuariële en Bedrijfstechnische Nota
ALM	Asset Liability Management
APP	Actuariële Principes Pensioenfondsen
AUD	Valuta in Australische dollar
BPR	Beschikbare premiereregeling
CAD	Valuta in Canadese dollar
CHF	Valuta in Zwitserse frank
COSO	The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
DNB	De Nederlandsche Bank
DPS	DSM Pension Services
ECB	Europese Centrale Bank
EUR	Valuta in euro
FTK	Financieel Toetsingskader
GBP	Valuta in Britse pond
JPY	Valuta in Japanse yen
NZD	Valuta in Nieuw-Zeelandse dollar
PDC	Stichting Pensioenfonds DSM-Chemie
PDN	Stichting Pensioenfonds DSM Nederland
PGB	Stichting Pensioenfonds Gist-Brocades
PPS	Prepensioen spaarregeling
PVM	NV Pensioenverzekeringsmaatschappij DSM
SGD	Valuta in Singaporese dollar
STAR	Stichting van de Arbeid
USD	Valuta in Amerikaanse dollar
VPS	Vrijwillig pensioensparen
VPV	Voorziening Pensioenverplichtingen
VUT	Vervroegde Uittreding
VVU	Voorziening vervroegde uittreding

Begrippen

Assetmix	De verdeling van de beleggingen over de verschillende beleggingscategorieën.
Backservice	Verhoging van pensioenaanspraken over achterliggende dienstjaren bij verhoging van de pensioengrondslag.
Benchmark	De maatstaf waarmee de gerealiseerde performance wordt vergeleken.
Credit spread	Verschil tussen de risicovrije rente (staatsleningen) en risicovollere rente voor bedrijfsobligaties.
Contante Waarde	De huidige waarde van toekomstige ontvangsten en uitgaven. Bij de berekening van de contante waarde wordt rekening gehouden met de in de toekomst verwachte (of in het verleden gerealiseerde) disconteringsvoet.
Corporate Governance	Eind 2003 verscheen het rapport van de Commissie Tabaksblat over "Corporate Governance". Hierin werd pensioenfondsen o.a. geadviseerd zich actiever op te stellen bij het nemen van beslissingen tijdens aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven waarin zij aandelen hebben.
Currency Overlay	Een strategie om op totaal portefeuille niveau wisselkoersrisico af te dekken middels valutatermijncontracten.
Custodian	De bewaarder van de effecten.

Dekkingsgraad	De verhouding tussen de waarde van de beleggingen enerzijds en de pensioenverplichtingen anderzijds. De dekkingsgraad is te berekenen door het pensioenfondsvermogen, verminderd door de BPR en VPS, te delen door de pensioenverplichtingen, verminderd door de BPR en VPS.
Derivaten	Bijvoorbeeld futures, opties, forwards en swaps. Dit zijn verplichtingen of rechten gebaseerd op een onderliggende waarde (zoals een index, aandeel of obligatie). Derivaten vertegenwoordigen over het algemeen geen directe contante waarde. Afgeleide instrumenten worden ook aangeduid als derivaten.
Duration	Een maatstaf voor de rentegevoeligheid.
Duration gap	Verschil tussen de rentegevoeligheid van de verplichtingen en de beleggingen.
Emerging Markets	Landen die volgens de Wereldbank worden geclassificeerd als ontwikkelingslanden, maar die een duidelijke groeipotentie hebben. Voorbeelden zijn o.a. Brazilië, Rusland, India en China.
Franchise	Het gedeelte van het salaris dat niet wordt meegeteld bij het berekenen van de pensioengrondslag.
High Yield bonds	Obligaties van bedrijven met een hoger risicoprofiel.
Inflation-linked Bonds	Obligaties waarvan de couponrente wordt geïndexeerd voor inflatie.
Outperformance	Een rendement dat hoger ligt dan de benchmark. Het tegenovergestelde is underperformance.
Pacific Rim	Australië, Hong Kong, Japan, Nieuw Zeeland en Singapore.
Pension Fund Governance / Goed Pensioenfonds Bestuur	Naam waaronder het traject om te komen tot een plan van aanpak voor goed pensioenfondsbestuur bekend is.
Slaper	Gewezen deelnemer, die zijn deelnemerschap heeft beëindigd vóór het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en nog aanspraken heeft op het fonds. Bij pensioenwet worden deze afspraken aangepast conform de aanspraken van de gepensioneerden.
Voorziening Pensioenverplichtingen	Onder voorziening pensioenverplichtingen wordt verstaan de verplichtingen wegens pensioenaanspraken van deelnemers en gewezen deelnemers, alsmede van nagelaten betrekkingen. Deze voorzieningen worden berekend als de contante waarde van de door de verzekerden tot de balansdatum verkregen pensioenaanspraken. Daarbij is uitgegaan van de op de balansdatum geldende pensioenreglementen.
Toereikendheidstoets	Toets die door de actuaire in het kader van de actuariële verslaglegging ten behoeve van een pensioenfonds wordt opgesteld over de toereikendheid van de aangehouden activa om de aangegane pensioenverplichtingen op de langere termijn, dus ook in tijden van tegenspoed, te kunnen nakomen.
Verbruikleen	Het (tijdelijk) uitlenen van effecten waarvoor een vergoeding wordt betaald en een onderpand wordt gestort. Hierbij wordt het juridisch eigendom overgedragen, maar blijft het economisch eigendom in bezit van het fonds.

8 Summary in English

8.1 Profile

Stichting Pensioenfonds DSM Nederland (PDN) is DSM's pension fund in the Netherlands and manages the pension and pre-pension plans for employees, former employees and their survivors of DSM Limburg BV, DSM Gist Services BV, DSM Resins BV, DSM NeoResins BV, DSM Engineering Plastics Emmen BV, DSM Pharma Chemicals Venlo BV, DSM Special Products BV, DSM Biologics Company BV and DSM Executive Services BV. In addition, PDN also administers the pensions of (former) employees of DSM companies that have been sold or closed down and whose pension schemes for active members have been transferred to other pension funds. In total, PDN administers 40 different pension plans for approximately 41,500 insured individuals.

On 1 January 2007, a juridical merger took place between Stichting Pensioenfonds DSM-Chemie (PDC) en Stichting Pensioenfonds Gist-Brocades (PGB), whereby PDC acquired all assets and liabilities of PGB. On the same date, PDC's name was changed to PDN.

In order to provide transparency and to be able to make comparisons, the consolidated PDC and PGB figures have been incorporated into the 2006 and prior year historical figures.

PDN has outsourced all its administration activities (pension administration, asset management, financial administration, communications and management support) to DSM Pension Services BV (DPS).

Statutory Objective

In accordance with established regulations it is PDN's objective, to insure pensions and to provide commensurate periodic payments to employees and former employees and their survivors associated with DSM NV and affiliated companies who have tasked PDN with the administration of the pension plan.

Mission Statement

- PDN is the pension fund for DSM in the Netherlands.
- PDN's objective is to ensure that there are sufficient resources to pay out the benefits associated with the pension agreements formulated between the employer and its employees.
- PDN's ambition is to protect the pension entitlements against inflation and to adjust pension benefits in line with indexation trends.
- As far as possible, PDN tries to achieve this goal with low, stable contributions.
- PDN intends to achieve its goals through sound risk management, a transparent policy, clearly understandable communication with its stakeholders and with awareness of commonly held standards and values in society.

8.2 Report by the Board of Directors

General

In 2007, the fund's coverage ratio rose from 147% to 150%. This high coverage ratio provides a solid foundation for the future. Increased market rates were to a large extent responsible for the increase in the coverage ratio. The return on investment last year was 1.5%, outperforming the fund's established benchmark by 0.2%. DPS, the fund's administrator, is providing the fund with high-quality pension plan administration and asset management services.

State of affairs in 2007

PDC-PGB Merger

On 1 January 2007, PDC acquired all PGB's assets, liabilities and commitments via a juridical merger. PGB was responsible for the administration of DSM Gist Services BV's pension scheme. PDC coincidentally changed its name to PDN. The merger between PDC and PGB was accomplished while keeping PDC (PDN)'s coverage ratio intact.

Pension Fund Governance

In mid-2006, on the basis of the Stichting van de Arbeid (Labour Foundation)'s Principles for Pension Fund Governance, the fund initiated work on the design of a governance structure for PDN that is consistent with the fund's goals and that respects the Principles for Pension Fund Governance. In April 2007, the Board approved the fund's new governance structure.

The Board took the following decisions in this context:

- The fund's Board will be reduced from eighteen to sixteen members and no replacement members will be appointed. Of the sixteen members, eight members are nominated by DSM Nederland BV, four members are nominated by DSM Nederland BV's Central Works Council and four members are elected from and by pensioners.
- An independent body to provide internal supervision, consisting of three experts who are independent of the fund (Supervisory Committee) will be created.
- A reporting body (Stakeholders' Committee) consisting of nine members will be created. Of the nine members, three will be appointed by DSM Nederland BV, three by DSM Nederland BV's Central Works Council and three members will be elected from and by pensioners.

Work was started in May 2007 to implement these decisions. In June 2007, the fund's Articles of Association were amended accordingly and a Management Framework Bylaw, a Management Profile and an Election Bylaw were approved. In September 2007, a Complaints and Dispute Settlement Procedure was subsequently approved and the Competence and Training Plan was modified.

In July 2007, preparations were started for the election of pensioner representatives to the Board and the Stakeholders' Committee. The Stakeholders' Committee became operational in November 2007 and in December issued a positive opinion concerning the form, set-up and composition of the internal supervisory function. The members of the Supervisory Committee were subsequently appointed by the Board.

Collective Pension Value Transfers

In 2007, the transfer of the collective pension transfer value of the pension benefits of DSM NeoResins BV's employees to PDN, was completed by the Stichting Pensioenfonds Avecia Nederland (SPAN). Furthermore, in 2007 PDN completed the transfer of the collective pension transfer value of the pension entitlements accrued to 31 December 2005 by DSM Bakery Ingredients' employees. The pension transfer value was transferred to the Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen.

2007-2010 Communications Policy

The fund has documented its views and objectives related to communication with the fund's stakeholders in a Communications Policy Plan. The plan is reviewed every three years on the basis of stakeholder needs, trends and the most recent insights into the field of communications. Jointly on the basis of the results of the survey conducted among stakeholders in 2006 and the new communication obligations mandated by the Dutch Pension Act, the Board has prepared a new communications Policy Plan for 2007-2010.

Pension Act: Pension Regulations and Implementation Agreement

The Dutch Pension Act carries significant weight in terms of determining the content of the pension regulations and, primarily due to the financial testing framework, also for determining the content of the financing agreements. The substantive impact of the Pension Act was already considered by the fund and labour and management during the formulation of the agreements made concerning the amendments to the regulations and financing implemented effective 1 January 2006.

The Pension Act, however, also imposes a number of requirements that are of a more formal character. The Board, therefore, devoted a great deal of attention to the amendment of the pre-pension and pension regulations in accordance with these requirements and the preparation of an implementation agreement during the year under review. The latter agreement is furthermore almost fully based on existing agreements, including those related to the payment of contributions, the allowances policy and the procedures for amending the pension regulations.

In its December meeting, the Board approved these amendments to the regulations and took a decision concerning the implementation agreement to be negotiated with the employer. As a result, the fund complies with the provisions of the Pension Act, effective 1 January 2008.

Surrender of Minor Pension Entitlements

The Pension Act also involves several drastic changes related to the surrender of pension entitlements. The Act provides for the possibility of surrendering minor pension entitlements subject to conditions, as of 2 years after the termination of participation in the pension plan.

From the perspective of limiting the administrative burden, the Board decided to avail itself of the new opportunities that the Pension Act provides on this point effective from 2008 and has amended its pension regulations accordingly.

Furthermore, the Board in this context decided to also make use of the legislated opportunities provided in relation to situations in which participation in the pension plan is already terminated prior to 1 January 2008. The Board decided to ask the administrative organization to approach all individuals with deferred entitlements that are lower than the limits set by the Act during the course of 2008, to ask them to extend their cooperation in surrendering their entitlements. Approximately 30% of the individuals with deferred pension entitlements in principle meet the criteria for surrender. Minor pension entitlements consist of entitlements to old age pension payments amounting to less than €400 per year.

Tax Conditions for Actuarial Advances

Like all pension funds in the Netherlands, PDN is also faced with the requirements that the Dutch tax authorities have imposed on pension plan members who, between the ages of 60 and 65, would like to receive actuarially advanced pension payments. The condition that the Dutch Tax Authorities impose on this form of early retirement is that the affected party may no longer perform any paid work.

The Board has decided to incorporate the above referenced condition into the pension regulations. This means that a pension plan member who requests the receipt of an actuarial advance, must submit a written declaration stating that he/she no longer intends to perform any paid work.

8.3 Key figures

(in EUR mln, unless indicated otherwise)

	2007	2006	2005	2004	2003
Pensions					
Number of members					
Active members of pension schemes	8.510	8.101	8.719	10.933	12.377
Active members of prepension schemes	450	517	754	7.581	7.951
Active members defined contribution	7.405	7.337	5.591	-	-
Active members voluntary pension saving	287	242	-	-	-
Pensioners	14.586	14.485	14.407	14.331	14.759
Disabled members	514	542	597	694	729
Sleepers	9.795	10.098	11.695	11.984	11.742
Total members	41.547	41.322	41.763	45.523	47.558
Premiums and benefits					
Premiums	124	92	70	116	127
Benefits	210	200	177	172	163
Investments					
Distribution of investment assets					
Equity	1.918	2.112	2.144	1.839	1.800
Nominal bonds	1.944	1.754	1.770	1.886	1.917
Real estate	196	298	266	282	300
Absolute return	488	397	266	252	188
Inflation-linked bonds	651	660	672	562	218
Other investments	30	-28	-29	24	30
Liquidities	33	124	99	3	28
Total investment	5.260	5.317	5.188	4.848	4.481
Investment yield (%)					
Portfolio	1,5%	5,4%	15,6%	10,5%	11,8%
Benchmark	1,3%	5,8%	14,9%	9,2%	8,1%
Investment results					
Direct	142	142	137	145	139
Indirect	-57	140	561	314	334
Financial position					
Pension fund assets	5.231	5.200	5.043	4.792	4.412
Pension fund liabilities	3.585	3.685	3.669	3.635	3.593
Of which:					
Defined contribution (BPR)	262	234	180	-	-
Voluntary pension saving (VPS)	3	1	-	-	-
VUT provision	18	23	30	36	41
Pension fund reserve	1.646	1.515	1.374	1.157	819
Coverage ratio (%)					
PDN (previously PDC)	150%	147%	142%	136%	126%
PGB	-	133%	129%	120%	116%
Actuarial interest rate PDN (previously PDC)	4,8%	4,2%	3,7%	4,0%	4,0%